

RP 115/2011 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning och till vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att det stiftas en lag om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning. Syftet med lagen är att trygga finländska exportföretags förutsättningar för konkurrens genom att det införs ett permanent system med exportfinansiering i form av krediter. Efter att lagen trätt i kraft kan Finlands Exportkredit Ab, utöver den nuvarande ränteutjämningsverksamheten, bevilja sådan exportfinansiering i form av krediter på OECD-villkor som baserar sig på Finnvera Abp:s medelanskaffning. Det föreslås också att bestämmelser om ränteutjämning tas in i lagen och bestämmelserna ska huvudsakligen förbli oförändrade. Samtidigt föreslås det att lagen om utjämning av räntan för offentligt understödda export- och fartygskrediter upphävs. Dessutom föreslås i lagen om bolaget Finlands Exportkredit Ab de ändringar som följer av införandet av exportfinansiering i form av krediter.

Dessutom föreslås det att lagen om statens specialfinansieringsbolag ändras. Maximi-fullmakten för statsborgen i samband med lån och låneprogram för Finnvera Abp:s medelanskaffning höjs från 3,1 miljarder euro till 5,0 miljarder euro. Dessutom ska statens borgensansvar täcka räntorna på lånen och de lån som ingår i låneprogram samt de ränteväxlings- och valutaväxlingsavtal som behövs för skyddet mot risker samt övriga motsvarande skyddsarrangemang. I lagen föreslås också en bestämmelse om att staten, i syfte att trygga Finnvera Abp:s medelanskaffning, kan bevilja bolaget kortfristiga lån, om det på finansmarknaden finns störningar som utgör ett hinder för medelanskaffning på skäligen villkor.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2012.

INNEHÅL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 INLEDNING	3
2 NULÅGE	3
2.1 Lagstiftning och praxis	3
2.2 Internationell jämförelse	5
2.3 Bedömning av nuläget	7
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	8
3.1 Mål 8	
3.2 De viktigaste förslagen	8
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	10
4.1 Ekonomiska konsekvenser	10
4.2 Organisatoriska konsekvenser	12
4.3 Konsekvenser för företagen	12
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	12
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER	13
DETALJMOTIVERING	14
1 LAGFÖRSLAG	14
1.1 Lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning	14
1 kap. Allmänt	14
2 kap. Exportfinansiering i form av krediter	15
3 kap. Bestämmelser om ränteutjämning	17
4 kap. Särskilda bestämmelser	18
5 kap. Ikraftträdande	21
1.2 Lagen om ändring av lagen om bolaget Finlands Exportkredit Ab	22
1.3 Lagen om ändring lagen om statens specialfinansieringsbolag	22
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	25
3 IKRAFTTRÄDANDE	25
LAGFÖRSLAG	27
1. Lag om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning	27
2. Lag om ändring av lagen om bolaget Finlands Exportkredit Ab	33
3. Lag om ändring lagen om statens specialfinansieringsbolag	34
BILAGA	36
PARALLELLTEXT	36
2. Lag om ändring av lagen om bolaget Finlands Exportkredit Ab	36
3. Lag om ändring lagen om statens specialfinansieringsbolag	38

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Bankernas möjligheter att bevilja långfristiga exportkrediter har försvagats i situationen efter krisen på finansmarknaden. EU:s nuvarande skuldcris och det osäkra ekonomiska läget i Förenta staterna har ytterligare försvårat verksamheten på finansmarknaden. I det rådande marknadsläget fungerar den långfristiga finansmarknaden, som behövs för export, bristfälligt. Eftersom exportfinansiering ger låg avkastning för bankerna, riktas bankens långfristiga medel hellre till verksamhet som ger högre avkastning.

Det nya Basel III-förslaget beträffande finansinstitut samt den reglering med anknytning till förslaget som pågår i EU försvårar redan nu tillgången till långfristig finansiering och höjer dess pris, eftersom bankerna redan när krediten beviljas måste beakta de nya strängare bestämmelserna om soliditet och andra bestämmelser som kommer att träda i kraft under lånetiden för den beviljade krediten.

I detta försvårade marknadsläge är det viktigt att trygga finländska exportföretags förutsättningar för konkurrens genom att det införs ett permanent system med exportfinansiering i form av krediter. I Finlands centrala konkurrentländer, såsom Sverige och Tyskland, har exportföretagen redan nu tillgång till exportfinansiering i form av krediter. I båda länderna finns det dessutom konkurrenskraftig finansiering på marknadsmässiga villkor.

I regeringsprogrammet, som godkändes i juni 2011, konstateras att ”möjligheterna till risktagning inom exportfinansieringen ökas och man tar i bruk en permanent, på Finnveras kapitalanskaffning baserad exportfinansieringsmodell som är konkurrenskraftig internationellt. Kapitalanskaffningen inom ramen för denna modell säkras genom en avgiftsfri statsborgen som grundar sig på lag.”

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Finlands offentligt understödda system för exportfinansiering baserar sig på de principer som överenskommit i Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (Organisation for Economic Cooperation and Development, OECD) samt på lagstiftningen i EU. I OECD:s arrangemang för exportkrediter (Arrangement on Officially Supported Export Credits), nedan exportkreditavtalet, bestäms om offentligt understödda exportkrediter. Inom Europeiska unionen har exportkreditavtalet satts i kraft genom ett beslut av rådet, så till sin juridiska karaktär är avtalet i Europeiska unionen rätt som är bindande för medlemsstaterna. Det gällande beslutet är från år 2001. Våren 2011 har det avtalats om ett nytt beslut av rådet och Europaparlamentet, som dock ännu inte har trätt i kraft.

Finlands exportfinansieringssystem består å ena sidan av ränteutjämning för export- och fartygskrediter på OECD-villkor som administreras av Finlands Exportkredit Ab (Exportkredit) samt å andra sidan statliga exportgarantier som beviljas av Finnvera Abp (Finnvera). I Finland har det före den finanskris som började år 2008 inte funnits något system med exportfinansiering i form av krediter efter det att gamla Exportkredit fusionerades med Leonia Bank Abp 1997.

Det föreskrivs om exportgarantisystemet i lagen om statliga exportgarantier (422/2001) samt i lagen om statsgarantifonden (444/1998). Dessutom har lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998), som gäller verksamheten vid statens specialfinansieringsbolag Finnvera Abp, samband med exportgarantiverksamheten. Föreskrifter om exportgarantisystemet finns också i OECD:s exportkreditavtal. Det sammanlagda ansva-

ret för exportgarantier och skyddsarrangemang får enligt lagen om statliga exportgarantier uppgå till högst 12 500 miljoner euro. Det bokföringsmässiga ansvar som avses i lagen om statliga exportgarantier uppgick i slutet av juni 2011 till 8,0 miljarder euro.

Föreskrifterna om ränteutjämningsystemet för export- och fartygskrediter på OECD-villkor baserar sig utöver OECD:s exportkreditavtal och EU:s anvisningar också på lagen om bolaget Finlands Exportkredit Ab (1136/1996), på lagen om utjämning av räntan för offentligt understödda export- och fartygskrediter (1137/1996, nedan ränteutjämningslagen), arbets- och näringsministeriets förordning om utjämning av räntan för offentligt understödda export- och fartygskrediter (1044/2005) samt på arbets- och näringsministeriets förbindelse om ränteutjämning.

Bevillningsfullmakten på högst 5,0 miljarder euro som ingår i ränteutjämningslagen har förlängts från ingången av 2011 till utgången av 2015. Exportkredit administrerar verksamheten på statens vägnar. Bolaget ingår ränteutjämningsavtal som gäller finländska exportaffärer eller inhemska fartygsköp med sådana kreditinstitut eller finansiella institut som har anslutit sig till systemet.

Ränteutjämningsystemet fungerar så att när köparen för att finansiera inköp av finländska produkter eller tjänster valt en kredit på OECD-villkor med fast ränta som är bunden vid CIRR-räntan (Commercial Interest Reference Rate, CIRR-ränta), ingår banken ett ränteutjämningsavtal med Exportkredit och beviljar köparen en ränteutjämningskredit. CIRR-räntan är en fast ränta som OECD noterar månatligen i enlighet med OECD:s exportkreditavtal. I enlighet med ränteutjämningsavtalet betalar banken staten en fast CIRR-ränta och staten betalar banken en rörlig, vanligtvis sex månaders referensränta utökad med en marginal på högst 0,5 procentenheter. När skillnaden mellan ovan nämnda räntor (CIRR-räntan – den rörliga räntan utökad med marginalen) är negativ, betalar staten skillnaden till banken i form av räntestöd. När skillnaden är positiv, betalar banken skillnaden till staten i form av räntegottgörelse.

Trots svårigheterna inom exportsektorn var Exportkredits anbudsstock för ränteutjäm-

ning i olika faser i slutet av september 2011 sammanlagt cirka 4,2 miljarder euro och avtalsstocken för ränteutjämning cirka 1,7 miljarder euro. Vid samma tidpunkt var 3,0 miljarder euro av limiten på fem miljarder som anges i ränteutjämningslagen i bruk.

Utöver de finansiella instrument som nämns ovan fanns det under krisen på finansmarknaden en temporär refinansieringsmodell för exportkrediter baserad på statens medelanskaffning åren 2009—2011. För modellen finns under moment 32.30.80 i statsbudgeten (Lån för Finlands Exportkredit Ab:s refinansieringsverksamhet) en fullmakt på 2,5 miljarder. Modellen tillämpas på projekt som har aktualiserats senast den 30 juni 2011 och i fråga om vilka Exportkredit har fattat ett beslut om beviljande av refinansiering för exportkredit före utgången av 2011.

Inom ramen för refinansieringsmodellen refinansierar Exportkredit köparkrediter på OECD-villkor som finländska eller utländska kreditinstitut och finansiella institut arrangerat för finländsk kapitalvaruexport. Refinansieringen har genomförts med medel som staten lånat till Exportkredit. Utbetalningen av lånet sker med samma tidtabell som den refinansiering Exportkredit beviljat. Ett villkor för refinansiering är Finnveras exportgaranti. Av de banker som arrangerar köparkrediter inom ramen för refinansieringsmodellen förutsätts att de uppfyller kraven på tillräcklig soliditet och ekonomisk funktionsförmåga. Bestämmelser om refinansiering finns i 1 a § i ränteutjämningslagen. Enligt paragrafen kan ränteutjämningsavtal ingås genom beslut av Exportkredit, när Exportkredit refinansierar en ränteutjämningskredit. Bestämmelserna om ränteutjämning har i tillämpliga delar iakttagits vid refinansieringen. Dessutom har i statsbudgeten och i beslutet om frigörande av lån som Exportkredit beviljats utfärdats föreskrifter om principerna för bolagets refinansieringsverksamhet.

I slutet av september 2011 uppgick det sammanlagda värdet av Exportkredits anbud om refinansieringskrediter i olika faser till 3,3 miljarder euro. Refinansieringsavtal hade ingåtts till ett värde av cirka en miljard euro. Värdet av de ansökningar om refinansiering som Exportkredit mottagit senast den 30 juni 2011 uppgår sammanlagt till 7,8 miljarder

euro. Refinanseringsbeslut kan fattas till utgången av 2011, men det är uppenbart att maximifullmakten på 2,5 miljarder euro inte är tillräcklig. Det är dock typiskt för refinansieringsverksamhet att bara en del av anbudet leder till ett faktiskt avtal om ränteutjämning eller refinansiering.

2.2 Internationell jämförelse

Sverige, AB Svensk Exportkredit

Svenska staten äger AB Svensk Exportkredit (publ) (SEK), som har till uppgift att erbjuda konkurrenskraftiga finansieringslösningar för den svenska exportindustrin. SEK finansierar både exportörer och exportaffärer. För bolagets verksamhet svarar finansdepartementet. Bolaget bedriver sin verksamhet på kommersiella grunder. Vid utgången av 2010 hade SEK en lånestock på 23,9 miljarder euro och en balansomslutning på 37,3 miljarder euro. Bolaget är mycket starkt kapitaliserat och det anskaffar sina medel från den internationella finansmarknaden med stöd av sina starka kreditbetyg (Moody's: Aa1 och S&P: AA+). I slutet av 2010 hade bolaget 235 anställda.

SEK:s exportfinansiering baserar sig på sådan refinansiering där SEK finansierar exportkrediter som banker gjort och överför dem till sin egen balansräkning. När det gäller krediter med CIRR-ränta får bankerna av staten ett årligt arvode på 0,25 % beräknat enligt det utestående kreditbeloppet. SEK administrerar mot ersättning för svenska statens räkning ett system med offentligt understödda exportkrediter och blandade krediter, det så kallade S-Systemet. Verksamheten baserar sig på en överenskommelse mellan svenska staten och bolaget enligt vilken staten förbinder sig att kvartalsvis i efterskott ersätta kostnaderna för systemet till SEK. SEK för sin del förbinder sig att skaffa de medel som behövs för verksamheten till så låga kostnader och risker som möjligt. Staten ersätter bolaget för alla de ränteskillnader, finansieringskostnader och valutakursskillnader som systemet förorsakar. När systemet går med överskott, redovisar SEK överskottet till staten. Bolaget lämnar årligen en utred-

ning om verksamheten inom ramen för S-systemet till den svenska regeringen.

Svenska staten har sett till att SEK även under finanskrisen har kunnat erbjuda svenska exportörer konkurrenskraftiga lösningar för exportfinansiering. SEK:s kapital stärktes och det sågs till att bolaget hade likviditet, så krisen orsakade inte några problem för SEK:s medelanskaffning. Dessutom gav regeringen i december 2008 SEK en likviditetsfacilitet som uppgick till cirka 9,7 miljarder euro, samt en möjlighet till statsgarantier för sin egen medelanskaffning år 2009.

Tyskland, KfW IPEX-Bank GmbH

Tyska statens KfW IPEX-Bank GmbH (KfW IPEX) är ett dotterbolag till det statsägda specialfinansieringsbolaget KfW. På anmodan av EU-kommissionen bolagiserades KfW IPEX isär från KfW-gruppen år 2008. Dess syfte är att erbjuda medelfristiga och långfristiga krediter för finansiering av export, utveckling av infrastrukturen samt för skydd av miljön och klimatet. Vid utgången av 2010 hade bolaget en lånestock på 29,5 miljarder euro, en balansomslutning på 23,8 miljarder euro och nya förbindelser på 9,3 miljarder euro. KfW IPEX:s Moody's-betyg är Aa3 och S&P-betyg AA. Vid utgången av 2010 hade bolaget 512 anställda.

KfW IPEX:s produkter är exportkrediter på marknadsvillkor och offentligt understödda exportkrediter, projektfinansiering, företagskrediter, finansiering av investeringar och affärer, syndikerade krediter, strukturerad finansiering, rådgivningstjänster samt derivatprodukter. Bolaget administrerar CIRR-krediter i samarbete med Ausfuhrkredit-Gesellschaft mbH (AKA).

KfW IPEX skaffar sin finansiering till marknadspris från sitt moderbolag utan statlig borgen. Bolaget bedriver sin verksamhet på marknadsvillkor i enlighet med den tyska banklagstiftningen. Krediter som är bundna vid CIRR-ränta överförs till KfW:s balansräkning och finansieras direkt av bolaget.

Norge, Eksportfinans ASA

I Norge är exportkreditbeviljaren Eksportfinans ASA (Eksportfinans), som ägs av

norska och utländska banker samt norska staten, vars ägarandel i bolaget är 15 procent.

Bolagets syfte är att erbjuda exportprojekt långfristig, konkurrenskraftig finansiering. Eksportfinans erbjuder offentligt understödda exportkrediter med fast ränta (CIRR) samt krediter på marknadsvillkor med rörlig eller fast ränta. Bolaget bedriver sin verksamhet på kommersiella grunder och skaffar sina medel från den internationella finansmarknaden med stöd av sina kreditbetyg (Moody's betyg Aa3 och S&P:s betyg AA) utan borgen av norska staten. Bolaget är ett specialkreditinstitut under den norska kreditinstitutslagen. Vid utgången av 2010 hade Eksportfinans en lånestock på 27,5 miljarder euro. Av lånestocken utgjorde exportkrediterna, kommunlånen och de statsunderstödda lånen ungefär en tredjedel var. Bolaget hade cirka 100 anställda.

Eksportfinans har hand om CIRR-kreditgivningen som en statlig agent, vilket baserar sig på ett avtal från 1999 som ingåtts med det norska närings- och handelsdepartementet, det s.k. 108-avtalet (108 Agreement). Enligt avtalet svarar staten för ränte- och valutariskerna i samband med CIRR-kreditgivningen, vilket säkerställer att Eksportfinans får kostnaderna för verksamheten och ett skäligt arvode för att ha hand om uppdraget. Om verksamheten går med överskott, redovisas överskottet till staten i efterhand och i motsatt fall ersätter staten Eksportfinans för förlusten i efterhand. All inlåning som hänför sig till 108-avtalet ska godkännas av närings- och handelsdepartementet. Avtalet gäller tills vidare.

När finanskrisen bröt ut fick Eksportfinans av den norska staten möjlighet till en kredit på cirka 6 miljarder euro till utgången av 2010, om det inte fanns finansiering att få på marknaden. Denna förbindelse behövde emellertid inte användas, men den fungerade som en trygghet i den svåra situationen.

Österrike, Die Oesterreichische Kontrollbank Aktiengesellschaft

I Österrike finns Die Oesterreichische Kontrollbank Aktiengesellschaft (OeKB), som är ett bankägt privat bolag som erbjuder finansieringstjänster för export och kapitalmark-

naden. OeKB är Österrikes export- och investeringsgarantiinstitut och exportfinansier. Det ansvariga ministeriet för bolaget är finansministeriet, som fattar även små garanti-beslut. Bolagets Moody's-betyg är Aaa och S&P-betyg AAA. Bolaget hade 385 anställda år 2009.

OeKB konkurrerar inte med bankerna och beviljar inte direkta krediter till företag. Bolaget beviljar refinansiering för banker som beviljar exportkrediter eller exportfinansiering för produktionstiden för finansiering av export från Österrike eller som finansierar österrikiska företags kapitalplaceringar utomlands. Vid utgången av 2010 var bolagets refinansieringsstock 33,2 miljarder euro.

OeKB:s medelanskaffning baserar sig på statlig borgen och OeKB betalar ett arvode för den. Arvodets nivå är inte offentligt. Bolaget avtalar om medelanskaffningspolicyn för exportfinansiering med finansministeriet. Refinansieringskrediter beviljas i allmänhet med både rörlig och fast marknadsränta. OeKB fastställer den rörliga räntan för tre månader åt gången och den baserar sig på kostnaden för OeKB:s egen medelanskaffning. De refinansierade exportkrediterna följer villkoren i OECD:s exportkreditavtal. När finanskrisen började mot slutet av 2008, blev OeKB tvungen att sluta erbjuda finansiering med fast ränta. Finansiering med fast ränta återinfördes i december 2009. I Österrike har det i normala fall inte funnits tillgång till CIRR-ränteutjämning eller refinansiering med CIRR-ränta. Som en finanskrisåtgärd öppnade Österrike som ett försök möjlighet att erbjuda sådana först till utgången av 2010. År 2010 beslutades det att arrangemanget förlängs till utgången av 2011.

Förenta staterna, Export-Import Bank of the United States

Export-Import Bank of the United States (Ex-Im Bank) beviljar exportgarantier och finansiering för att stödja exporten. Ex-Im Bank är ett statsägt intstitut, vars verksamhet siktar till att verksamheten ska löna sig. Dess uppgift är att skapa och bevara jobb i USA. Institutets ansvarsstock var 52 miljarder euro i september 2010. År 2009 arbetade 377 personer hos Ex-Im Bank.

Ex-Im Banks produkter är instrument av försäkrings- och garantityp, driftskapitalfinansiering och exportkrediter med CIRR-ränta. Huvudprodukten motsvarar Finnveras köparkreditgaranti som beviljas banker och den har formen av proprieborgen som täcker 100 procent av alla risker. Garantin är således en ytterst bra produkt ur bankernas synvinkel.

Ex-Im Bank använder garantier hellre än direkta krediter, eftersom det i USA anses vara viktigt att banksektorn arrangerar exportkrediterna. På grund av finanskrisen ökade efterfrågan på kreditprodukten, när bankernas kostnader för medelanskaffning steg. Sommaren 2009 tog Ex-Im Bank i bruk en så kallad "take out option" (överföringsmodell) i sin garantiprodukt, och då kan banken sälja tillbaka sin exportkredit till Ex-Im Bank under återbetalningstiden för krediten. Av den ovan beskrivna optionen betalar banken en liten årsavgift samt en större tilläggsavgift om optionen tas i bruk. Optionen är tillgänglig för alla medelfristiga och långfristiga krediter i dollar med rörlig ränta som Ex-Im Bank garanterat. På detta sätt kan banken bokföra exportkrediterna som kortfristigare lån och finansiera den långsiktiga utlåningen med kortfristigare inlåning. Enligt Ex-Im Bank har optionen använts ytterst lite. Banken har också beslutat att tills vidare avbryta erbjudandet av överföringsmodellen.

Ex-Im Bank får den finansiering den behöver direkt från finansministeriet i Förenta staterna (US Treasury). Banken är inte direkt en del av statens budgetekonomi, men kongressen och finansministeriet övervakar strängt dess verksamhet. Bankens verksamhet regleras av "Federal Credit Reform Act", enligt vilken USA:s regering budgeterar medel för kreditprogram som dess inrättningar administrerar.

2.3 Bedömning av nuläget

Den svåra situationen på finansmarknaden har försämrat bankernas förutsättningar att bevilja långfristiga exportkrediter. Europeiska unionens nuvarande skuldcrisis och det osäkra ekonomiska läget i Förenta staterna är ytterligare faktorer som försvårar verksamheten på finansmarknaden. Den långfristiga ex-

portfinansieringen fungerar bristfälligt i det nuvarande marknadsläget. Detta stör i synnerhet kapitalvaruexporten.

Teknologiindustrin har framfört sin oro för den finländska offentliga exportfinansieringens dåliga konkurrenskraft jämfört med Finlands centrala konkurrentländer (speciellt Sverige och Tyskland), där exportkreditinstituten erbjuder exportfinansiering i form av krediter med CIRR-ränta utan extra kostnader. I synnerhet SEK, men även KfW IPEX är ytterst starka också när det gäller exportfinansiering på marknadsvillkor. Genom ränteutjämningskredit som baserar sig på bankernas inlåning uppnår man i Finland motsvarande nivåer endast i undantagsfall.

Arbetsgruppen Exportfinansiering 2011, som har tillsatts av arbets- och näringsministeriet, bedömer att det finländska systemet som baserar sig på exportgarantier och ränteutjämnning i nuläget inte erbjuder en jämbördig finansiell ställning i förhållande till konkurrentländerna. Enligt arbetsgruppens förslag bör man i Finland införa ett permanent system för långfristig exportfinansiering som baserar sig på kreditgivning, för att trygga exportsektorns verksamhetsförutsättningar. Systemet ersätter refinansieringen av exportkrediter som baserar sig på statens medelanskaffning och som var i bruk under finanskrisen.

Riksdagens ekonomiutskott underströk våren 2010 att våra exportföretag måste ges möjlighet att i finansieringshänseende kunna konkurrera på lika villkor med företag i konkurrentländer. Ekonomiutskottet fäste också särskild uppmärksamhet vid att exportfinansieringen i Finland främst ses som något man lappar marknadsbristerna med, medan man i många andra länder ser den som ett industripolitiskt element (11.5.2010; EkUU 8/2010 rd).

På grund av förändringarna på marknaden under de senaste åren har det uppstått avsevärda skillnader i villkoren för exportfinansiering mellan olika länder. Den effekt som förändringar på marknaden har på exportfinansiering accentueras i Finland, eftersom det i landets offentliga exportfinansieringssystem inte finns någon permanent finansieringsmodell som baserar sig på offentligt understödd kreditgivning. Det är ytterst viktigt

att finländska exportföretags konkurrenskraft tryggas i den hårda internationella konkurrensen, bland annat med tanke på sysselsättningen och statens skatteinkomster. Fast bankerna i viss mån kan sköta exportfinansieringen i det nuvarande marknadsläget, är räntorna sällan konkurrenskraftiga jämfört med den finansiering som exportfinansieringsinstitutet i konkurrentländerna har att erbjuda. Det kan hända att exportaffärer går förlorade med en liten prismarginal. I Finland har tillgången till exportfinansiering och villkorens konkurrenskraft visat sig vara problematiska. Konkurrentländerna, såsom Sverige, Tyskland och Norge, har en bättre ställning än Finland.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Mål

Det kan anses att den offentliga exportfinansieringen har tre grunduppgifter. Den offentliga specialfinansieringens roll är för det första att korrigera marknadsbrister i situationer där man inte kan få konkurrenskraftig långfristig finansiering från kommersiella aktörer. Systemet ska också jämna ut konkurrensrelationen mellan den finländska exportören och den utländska konkurrenten (s.k. Level Playing Field). Dessutom kan den offentliga exportfinansieringen för sin del vara ett näringspolitiskt verktyg, så att man med konkurrenskraftig exportfinansiering skapar förutsättningar för att exportindustrin och dess underleverantörer ska ha framgång i Finland.

Propositionen syftar till att i Finland skapa ett nytt permanent export- och fartygskredit-system som baserar sig på Finnveras medelanskaffning. Målet är att det offentligt understödda exportfinansieringssystemet ska erbjuda finländska företag en konkurrenskraftig finansiering inom ramen för OECD:s och EU:s bestämmelser. Ett fungerande och konkurrenskraftigt offentligt understött exportfinansieringssystem är en viktig grundläggande förutsättning för finländska företags förhandlingar om exportaffärer.

3.2 De viktigaste förslagen

I den föreslagna modellen med exportfinansiering i form av krediter har man beaktat erfarenheterna av den temporära refinansieringsmodellen. Det nya systemet med exportfinansiering i form av krediter förbättrar villkoren för den finländska exportfinansieringen inom ramen för vad OECD:s exportkreditavtal tillåter.

Enligt förslaget ska exportfinansieringen i form av krediter inom Finnvera-koncernen skötas så att kreditgivningen och den därmed sammanhängande ränteutjämnningen är Exportkredits uppgift. Anskaffningen och förvaltningen av medel ska vara Finnveras uppgifter.

Bankerna har fortfarande en central roll i den nya modellen. I modellen ska man dra nytta av bankernas globala servicenätverk samt kompetens i exportfinansiering. Bankerna ska ha till uppgift att förhandla fram villkoren i kreditavtalet, upprätta de handlingar som gäller krediten och att förmedla krediten till kredittagaren samt att vara Exportkredits agent under hela återbetalningstiden för lånet. Bankerna ska ta ut en avgift av kredittagaren för de vidtagna åtgärderna.

Medelanskaffningen för exportfinansieringen i form av krediter ska huvudsakligen basera sig på finansiering som Finnvera skaffar från kapitalmarknaden. Exportkredit ska få finansiering med rörlig ränta från Finnvera till ett pris som täcker de kostnader som uppstår för Finnvera av exportfinansieringen i form av krediter (bl.a. kostnader för medelanskaffning, likviditetshandling och förvaltning). Exportkredit kan bevilja exportfinansiering i form av krediter med antingen fast eller rörlig ränta. Vid exportfinansieringen i form av krediter med fast ränta utnyttjas ränteutjämnning. Exportfinansieringen i form av krediter ska vara förenad med exportgaranti som beviljas av Finnvera.

Förenande av ränteutjämnning med exportfinansiering i form av krediter med fast ränta

När Exportkredit beviljar exportfinansiering i form av en kredit som baserar sig på fast CIRR-ränta, ändrar Exportkredit den fas-

ta CIRR-räntan till rörlig ränta genom sitt beslut om ränteutjämning, och finansierar krediten med medel med rörlig ränta som Exportkredit fått av Finnvera. Exportkredit ska fatta sitt beslut på samma villkor som bankerna gör i fråga om ett motsvarande avtal i ränteutjämningsystemet, med undantag av Exportkredits marginal.

Ränteutjämningsystemet är i bruk sedan 1997. Modellen har utvecklats enligt erfarenheterna och de ändrade bestämmelserna. De medel som behövs för ränteutjämningsen har anvisats i statsbudgeten (moment 32.30.48). Avsikten är att Statskontoret ska genomföra skyddsarrangemangen mot ränte- och valutarisiker i samband med ränteutjämning enligt arbets- och näringsministeriets anvisningar.

För att systemens användbarhet och hanteringen och övervakningen av systemen ska kunna effektiviseras, bör systemen för ränteutjämning och exportfinansiering i form av krediter till sina villkor vara så lika som möjligt. På den temporära refinansieringen har man också tillämpat villkoren i ränteutjämningsystemet. Eftersom ränteutjämning och exportfinansiering i form av krediter med fast ränta är system som kompletterar varandra, bör räntestöden som hänför sig till systemen behandlas under samma moment i statsbudgeten. I praktiken beräknas volymerna inte öka avsevärt, eftersom en del av ränteutjämningskrediterna blir exportfinansiering i form av krediter. Ett försvärat läge på finansmarknaden kan dock öka volymen av offentligt understödd exportfinansiering, i synnerhet exportfinansiering i form av krediter.

Exportfinansiering i form av krediter med rörlig ränta

Det finns ingen internationell lagstiftning om miniminivån för rörlig ränta på exportkrediter. EU:s bestämmelser om statligt stöd förutsätter dock att exportfinansiering i form av krediter med rörlig ränta måste prissättas på marknadsvillkor. Grunden för prissättningen kan till exempel vara kreditinstitutens offentliga kostnad för medelanskaffningen, så att det inte anses ingå offentligt stöd i den ränta som tas ut. För finansieringen tar Exportkredit ut ränta på marknadsvillkor som har bestämts på detta sätt eller ränta som ba-

serar sig på Finnveras kostnader för medelanskaffningen, beroende på vilken ränta som är högre. Modellen leder inte i alla situationer till ett konkurrenskraftigt pris, eftersom exportfinansiärer som opererar med inlåning som baserar sig på egen kapitalanskaffning har alternativa finansieringskällor, vars ränta kan vara lägre än den rörliga ränta som på det sätt som beskrivs ovan fastställs för exportfinansiering i form av krediter.

Finnveras anskaffning och förvaltning av medel

Modellen med exportfinansiering i form av krediter ska basera sig på Finnveras anskaffning och förvaltning av medel. För att Finnvera ska kunna skaffa de medel som behövs för exportfinansieringen i form av krediter, behöver Finnvera för sina inlåningsåtgärder en smidigt fungerande och avgiftsfri statlig borgen som baserar sig på lag.

Finnveras medelanskaffning ska huvudsakligen basera sig på de skuldebrev som emitteras under det kreditbetygsatta Medium Term Note-programmet (MTN-programmet). I praktiken uppstår det en tidsmässig skillnad mellan Finnveras inlåning och Exportkredits utlåning. För att denna skillnad ska kunna hanteras och en kostnadseffektiv betalningsberedskap upprätthållas behövs det kompletterande program för kortfristig finansiering.

Bolagets fullmakt att få finansiering med statsborgen ska höjas från nuvarande 3,1 miljarder euro till 5,0 miljarder euro. Dessutom ska statens borgensansvar täcka räntorna på de lån bolaget upptar samt de ränteväxlings- och valutaväxlingsavtal som behövs för skyddet mot risker när det gäller lån med statsborgen samt övriga motsvarande skyddsarrangemang. Utöver enskilda lån kan borgen ställas även för låneprogram.

Det primära arrangemanget för att trygga Finnveras likviditet är Finnveras kreditbetygsatta företagscertifikatprogram i euro och i amerikanska dollar med statsborgen, med hjälp av vilka Finnvera får kortfristig finansiering från finansmarknaden. Eftersom även användningen av aktivt utnyttjade företagscertifikatprogram kan visa sig vara ett problem i situationer med störningar på marknaden, bör Finnvera för att trygga likviditeten

utöver företagscertifikatprogrammen också ha ett arrangemang som möjliggör temporär finansiering genom statsbudgeten. Det ska vara ett sekundärt finansieringsarrangemang som används bara när Finnveras normala finansiering som är förenad med antingen företagscertifikatprogram eller MTN-program i något marknadsläge inte fungerar till ett skäligt pris. Med hjälp av detta arrangemang kan Finnvera i ett exceptionellt marknadsläge beviljas kortfristiga lån enligt en snabb tidtabell. Lånens ursprungliga återbetalningstid ska vara högst ett år. Det sammanräknade beloppet av lånen avses vara högst 500 miljoner euro. Finnvera ska betala gängse ränta på kortfristig finansiering som fås på detta sätt.

Täckning av ett eventuellt underskott för verksamheten

Medelanskaffningen för exportfinansieringen i form av krediter ska huvudsakligen basera sig på finansiering som fås på kapitalmarknaden. Finnvera ska finansiera Exportkredit med finansiering med rörlig ränta till ett pris som täcker de kostnader som uppstår för Finnvera av exportfinansieringen i form av krediter (bl.a. kostnader för medelanskaffning och likviditetshandling samt övriga förvaltningskostnader).

Det är svårt att uppskatta det årliga beloppet av den nya kreditgivningen som finansieras genom exportfinansiering i form av krediter. Det beräknas att kreditstocken för exportfinansieringen i form av krediter som högst uppgår till 3 miljarder euro. Fast det inom en kort tid skulle ske betydande förändringar i räntenivån eller i andra faktorer som påverkar avkastningen på placeringen, beräknas det eventuella underskottet inte överstiga 10,0 miljoner euro på årsnivå. På motsvarande sätt kan verksamheten också gå med överskott. Det slutliga resultatet påverkas bland annat av kostnaden för medelanskaffningen som är beroende av läget på finansmarknaden, ränte- och valutarisker, resultatet av likviditetsplaceringen samt förvaltningskostnaderna för systemet.

Resultatet av exportfinansieringen i form av krediter ska administreras i Exportkredits balansräkning, där verksamhetens eventuella

överskott fonderas och vars medel används för att täcka eventuella framtida underskott. Resultatet av exportfinansieringen i form av krediter ska beräknas kvartalsvis i samband med upprättandet av bokslutet för Exportkredit.

Eventuellt underskott täcks i första hand med Exportkredits fria egna kapital. Vid utgången av 2010 uppgick Exportkredits eget kapital till 25,2 miljoner euro. Av beloppet var 4,1 miljoner euro fritt eget kapital. Avsikten är att en del av Exportkredits nuvarande bundna kapital ska ändras till fritt eget kapital och användas för att täcka eventuellt underskott. Om Exportkredits fria egna kapital inte är tillräckliga, förbinder sig staten att direkt ersätta Exportkredit för underskottet i form av en underskottsersättning som betalas ut från statsbudgeten. Alternativt kan staten kapitalisera bolaget för att ersätta för underskottet.

Kapitaliseringsbehovet för Finnvera

I Finnveras närings- och ägarpolitiska mål förutsätts att Finnvera-koncernens soliditet är minst 12 procent. Dessutom baserar sig den nuvarande medelanskaffningen från specialkreditinstitut på en soliditetskovenant på minst 12 procent. På grund av det uppsatta soliditetsvillkoret kan det för staten uppstå ett behov att ytterligare kapitalisera Finnvera.

Utvärdering av exportkreditsystemet

Arbets- och näringsministeriet har för avsikt att utvärdera det nya exportkreditsystemets funktion och effekter om några år. Eftersom det är fråga om att skapa ett nytt exportkreditsystem, kan ändringar i systemet vid behov göras redan före utvärderingen, om de är nödvändiga med tanke på att systemet fungerar väl.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Den globala krisen på finansmarknaden, som började hösten 2008, spred sig snabbt till realekonomin och den internationella handeln minskade plötsligt. Den finländska

varuexporten minskade med 20 % år 2009, när efterfrågan på kapitalvaror minskade, företagen minskade sina lager och återtog sina produktionsrelaterade investeringar. Den finländska industrin är i en europeisk jämförelse ytterst koncentrerad till några branscher: IKT-industrin, skogsindustrin och den tunga maskinindustrin samt varvsindustrin. Samma branscher och branschernas export av utrustning framhävs också i exporten från Finland. Finanskrisen bidrog för sin del till att den internationella handeln minskade kraftigt, eftersom ett fungerande finansieringssystem är av central betydelse i den internationella handeln.

År 2010 var andelen export som täckts med statliga exportgarantier 5,8 % av Finlands totala export och dess andel av exporten till länder med politisk risk var något högre, dvs. 9,5 %. Andelen export som täckts med ränteutjämningsystemet och refinansieringsmodellen var mindre än den nämnda andelen av statliga exportgarantier. Betydelsen av ett offentligt understött exportfinansieringssystem och dess internationella konkurrenskraft är dock en viktig faktor för finländska exportföretag särskilt inom de nämnda branscherna, där det ofta behövs långfristig exportfinansiering och att staten delar risken.

I handelsförhandlingar har betydelsen av finansieringsvillkor ökat och exportgaranti samt ränteutjämnings- och exportkreditandbud spelar oftast en viktig roll i förhandlingarna. Finländska exportföretag bör därför ha tillgång till ett konkurrenskraftigt offentligt understött exportfinansieringssystem, för att de ska ha framgång i hårda anbudsförfaranden. Om till exempel en enskild exportvaruleverantör får till Finland, kan det innebära att tusentals årsverken skapas i Finland. Stora exportaffärer kan också ha en stor inverkan på värdet av Finlands varuexport. Utöver de direkta sysselsättningseffekterna sträcker sig de positiva effekterna av att ta hem exportaffärer längre – de inbringar skatteinkomster samt syns bredare som en ökning av kommunala och privata tjänster och ökad konsumtionsefterfrågan på företagets hemort och i närområdena.

Det är ytterst svårt att förutspå några exakta kalkyler av produktionsvärdet och sysselsättningseffekterna till följd av att det nya ex-

portkreditsystemet införs. Exportfinansieringens konkurrenskraft är en central fråga med tanke på Finlands kapitalvaruexport. Om exportaffärer eventuellt går förlorande på grund av att finansieringen inte är konkurrenskraftig, blir följden betydande negativa konsekvenser för den ekonomiska tillväxten och sysselsättningen och därigenom också på statsfinanserna. Dessa negativa konsekvenser framhävs speciellt i det nuvarande svåra ekonomiska läget.

Den föreslagna modellen med exportfinansiering i form av krediter skiljer sig till sina kostnadseffekter inte i någon betydande mån från den gällande ränteutjämnningen, som kommer att vara i kraft som en parallell finansieringsform. En del av de projekt som finansieras med ränteutjämnning kommer att bli finansierade med exportfinansiering i form av krediter. På lång sikt har ränteutjämnningens konsekvenser för statsfinanserna varit små. De räntestöd som staten betalat ut till följd av systemet sedan 1997 har varit ungefär lika stora som de räntegottgörelser som bankerna betalat till staten. De utgifter och inkomster i nettobelopp som ränteutjämnarna medfört för staten har från år 1997 till utgången av september 2011 kumulativt utgjort -11,6 miljoner euro.

Jämfört med ränteutjämnningen är de nya faktorer som kommer att påverka statsfinanserna för det första vara att maximibeloppet av avgiftsfri statlig borgen som staten ställer för Finnveras förbindelser höjs från nuvarande 3,1 miljarder euro till 5,0 miljarder euro. Av detta belopp får Finnvera samtidigt ha utestående långfristig finansiering med statsborgen eller gällande låneprogram till ett motvärde i euro på högst 4,5 miljarder euro, varav andelen medelanskaffning för exportfinansiering i form av krediter är 3,0 miljarder euro och andelen inhemsk långfristig medelanskaffning 1,5 miljarder euro. Utöver långfristiga lån och låneprogram kan bolaget vid behov för att trygga sin betalningsberedskap emittera företagscertifikat eller andra skuldförbindelser på högst 12 månader. Det totala beloppet av kortfristiga företagscertifikat eller andra skuldförbindelser med statsborgen kan till sitt motvärde i euro samtidigt uppgå till högst 0,5 miljarder euro.

Finnvera ska ha rätt att i samband med den riskhantering som hänför sig till skuldhanteringen ingå ett behövligt antal ränteväxlings- och valutaväxlingsavtal för lånen samt vidta andra skyddsarrangemang som behövs.

Enligt propositionen ska det betalas underskottsersättning till Exportkredit. Med ersättningen täcks genom statsbudgeten underskott som Exportkredit orsakas av exportfinansieringen i form av krediter, när bolaget enligt ett års- eller mellanbokslut gör en sådan förlust i fråga om beviljande av export- och fartygskrediter som överstiger bolagets fria egna kapital. Ett eventuellt underskott för Exportkredit baserar sig på priset på den medelanskaffning som Finnvera debiterar och på bolagets avkastning på exportfinansieringen i form av krediter minskade med kostnaderna för verksamheten. Denna verksamhet hos Exportkredit kan också gå med vinst. Den eventuella underskottsersättningen beräknas inte överstiga 10,0 miljoner euro på årsnivå. Enligt propositionen kan man för att trygga Finnveras medelanskaffning bevilja bolaget lån ur statsbudgeten i ett exceptionellt marknads läge. Beloppet av lånen kan uppgå till högst 500 miljoner euro och lånen ska vara kortfristiga lån för högst ett år.

4.2 Organisatoriska konsekvenser

Det nya exportkreditsystemet innebär uppskattningsvis en ökning på några årsverken i personalstyrkan hos både Finnvera som har hand om medelanskaffningen och Exportkredit som har hand om export- och fartygskrediterna och ränteutjämningsverksamheten. Propositionen har inte några konsekvenser för myndigheternas verksamhet.

4.3 Konsekvenser för företagen

Finländska företag bör ha ett internationellt sett konkurrenskraftigt offentligt exportfinansieringssystem för att exportörernas förutsättningar att ta hem affärer i det hårda internationella anbudsförandet ska vara finansieringsmässigt lika jämfört med konkurrentländernas offentligt understödda exportfinansiering.

Exportföretagen använder i stor utsträckning finländska underleverantörer, av vilka

många är företag inom sektorn för små och medelstora företag. Således sträcker sig konsekvenserna för företagen i omfattande mån till finländska företag och därigenom till den finländska samhällsekonomin.

Syftet med utvecklingen av detta exportfinansieringssystem är att för sin del stödja en hållbar ekonomisk tillväxt, sysselsättning och konkurrenskraft.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts i samarbete med Finnvera Abp och Finlands Exportkredit Ab. Propositionen baserar sig huvudsakligen på det utredningsarbete som den av arbets- och näringsministeriet tillsatta arbetsgruppen Exportkredit 2011 utförde.

Utlåtanden om propositionen har begärts av finansministeriet, utrikesministeriet, Statskontoret, Finnvera Abp, Finlands Exportkredit Ab, Finlands Näringsliv EK rf, Teknologindustri rf, Suomen Yrittäjät ry samt Finansbranschens centralförbund rf.

I utlåtandena understöddes allmänt att det i Finland skapas ett internationellt sett konkurrenskraftigt och permanent system med offentligt understödda export- och fartygskrediter, även om finansministeriet ansåg att systemet bör vara tidsbegränsat bland annat på grund av förändringar i omvärlden.

Det bedömdes att ett villkor för att exportkreditsystemet ska vara fungerande och konkurrenskraftigt är att avgiftsfri statsborgen ställs för Finnvera Abp:s medelanskaffning. Enligt Statskontoret kommer dock Finnvera Abp:s kostnader för medelanskaffningen i den föreslagna modellen att vara högre än i den temporära refinansieringsmodellen för export som baserar sig på statens medelanskaffning och som gäller till utgången av 2011. I utlåtandena presenterades också detaljerade synpunkter på 8 § i lagen om statens specialfinansieringsbolag som gäller statsborgen.

I utlåtandena betonades det att övergångsbestämmelserna och tillämpningen av lagarna ska vara så entydiga som möjligt. Det att finansieringsbeslut eventuellt underställs arbets- och näringsministeriet har upplevts orsaka extra arbete för exportörerna samt tidvis

medföra förlängda tidtabeller för finansieringsförhandlingarna.

Finansministeriet fäste uppmärksamhet vid underskottersättningen i samband med det föreslagna export- och fartygskreditsystemet och föreslog att täckandet av underskottet inte ska basera sig på direkt lagstadgat statligt ansvar.

Strävan har varit att i tillämpliga delar beakta de synpunkter som framförts i utlåtandena i den fortsatta beredningen av regeringspropositionen.

6 Samband med andra propositioner

Enligt artikel 107 i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är statliga stöd som snedvrider handeln mellan medlemsstaterna i princip förbjudna. Ränteutjämningslagen har tidigare anmälts som en befintlig stödord-

ning. Eftersom avsikten med propositionen inte är att ändra den gällande lagens centrala materiella innehåll och eftersom OECD:s exportkreditavtal iaktas i verksamheten, behöver ändringen inte anmälas till kommissionen enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Ändringen ska dock sändas till kommissionen för kännedom.

Utöver införandet av exportkreditsystemet är avsikten att i enlighet med statsminister Katainens regeringsprogram och arbetsgruppen Exportkredit 2011 bredda exportgaranti-verksamhetens risktagning så att den utöver den politiska risken även omfattar speciellsituationer samt närings- och sysselsättningspolitiska mål. Avsikten är att en regeringsproposition om behövliga ändringar i exportgarantilagen ska överlämnas till riksdagen för behandling nästa år.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning

1 kap. Allmänt

1 §. Verksamhetens syfte. I paragrafen ska det föreskrivas om syftet med exportfinansiering i form av krediter och ränteutjämningsverksamhet. I industriländer används i allmänhet ett offentligt understött exportfinansieringssystem för kapitalvaror med hjälp av vilket staterna främjar exporten och fartygsleveranser genom att stödja finansiering som marknaden inte kan sköta. Den offentligt understödda exportfinansieringen baserar sig på principer och villkor som Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) fastslagit och som gjorts bindande för medlemsstaterna inom Europeiska unionen. I praktiken är det fråga om minimivillkor och staterna får inte ge bättre förutsättningar för sina exportföretag. Avsikten är att inom hela OECD-området åstadkomma lika konkurrensförhållanden med tanke på finansieringen när det gäller att finansiera export- och fartygskrediter. För att OECD-länderna ska kunna ge sina exportföretag lika konkurrensförhållanden, måste medlemsländerna i praktiken skapa ett eget nationellt exportfinansieringssystem enligt OECD-villkor. För ett land som Finland, som är ytterst beroende av export, är det viktigt att åstadkomma lika konkurrensförutsättningar även i finansieringen. Enligt förslaget är syftet med exportfinansiering i form av krediter samt ränteutjämning att främja Finlands ekonomiska utveckling genom att det erbjuds internationellt sett konkurrenskraftig finansiering för export samt för inhemska fartygsleveranser.

2 §. Tillämpningsområde. I paragrafen ska det föreskrivas om lagens tillämpningsområde. Enligt förslaget ska lagen tillämpas på offentligt understödda export- och fartygskrediter samt på ränteutjämning. Exportkrediter och ränteutjämningsåtgärder ska beviljas för export

av så kallade kapitalvaror, som i regel förutsätter långfristig finansiering som överstiger två år. I Finland är sådana kapitalvaror som omfattas av finansieringen särskilt olika anordningar som hänför sig till telenät, skogsindustrins maskiner och anordningar, kraftverk samt fartyg.

3 §. Definitioner. I paragrafen ska de mest centrala begreppen med tanke på lagen definieras. Definitionerna motsvarar huvudsakligen de definitioner som anges i 2 § i lagen om utjämning av räntan för offentligt understödda export- och fartygskrediter, vilken lag föreslås bli upphävd. Enligt den föreslagna 3 punkten avses med bolaget det bolag som avses i lagen om bolaget Finlands Exportkredit Ab (2236/1996). Det föreslås att det som en ny definition till lagen fogas en definition av export- och fartygskredit (4 punkten). Enligt förslaget avses med export- och fartygskredit en offentligt understödd export- och fartygskredit som Exportkredit finansierar. Det föreslås preciseringar av definieringarna i ränteutjämningslagen. Ordalydelsen i definitionen av kreditinstitut i 5 punkten föreslås bli preciserad så att den inbegriper även export- och fartygskrediter. På samma sätt föreslås att definitionen av finansiella institut i 6 punkten preciseras så att den inbegriper även export- och fartygskrediter. Utöver preciseringen av ordalydelsen föreslås i 7 punkten att sättet att uttrycka maximistorleken på den så kallade bankmarginalen (i den lag som föreslås bli upphävd högst 0,5 procentenheter) ersätts med "ett tillägg i enlighet med förordning". Därmed ska storleken på marginalen i olika situationer bestämmas genom en förordning som utfärdas med stöd av lagen. I 8 punkten föreslås ingå en ny definition som gäller ränteutjämningsbeslut som Exportkredit fattar. När det gäller export- och fartygskrediter är avsikten att bolaget fattar ett beslut om ränteutjämning som motsvarar ett ränteutjämningsavtal. Det föreslås att en bestämmelse om fattande av beslut tas in i 6 § i lagförslaget. Jämfört med lagen om utjämning av räntan föreslås på motsvarande sätt att definitionerna i 10 punkten av ränte-

stöd, i 11 punkten av räntegottgörelse och i 12 punkten av anbud ändras så att där beaktas att Exportkredits verksamhet utvidgas från ränteutjämning också till exportfinansiering i form av krediter. Till 10 och 11 punkterna ska det läggas till ett omnämnande av ränteutjämningsbeslut.

2 kap. Exportfinansiering i form av krediter

4 §. *Beviljande av export- och fartygskrediter.* I paragrafen ska det föreskrivas om beviljande av export- och fartygskrediter. Avsikten är att Exportkredit kan bevilja export- och fartygskrediter med fast eller rörlig ränta som baserar sig på Finnveras medelanskaffning.

Exportfinansieringen i form av krediter ska speciellt gälla krediter som kräver en lång återbetalningstid. Enligt den senaste tidens erfarenheter kan långfristig finansiering inte fås på skäliga villkor via marknaden.

Exportkredit ska fatta finansieringsbesluten och tillämpa de allmänna och särskilda avtalsvillkor för export- och fartygskrediter som anges genom förordning. Fast Exportkredit ska bevilja krediterna, har affärsbankerna en central roll i den nya modellen liksom i ränteutjämnningen. I modellen ska man dra nytta av bankernas globala servicenätverk samt kompetens i exportfinansiering. Bankernas uppgift ska vara att ha hand om dokumentationen av krediten med kredittagaren samt att vara Exportkredits agent under hela återbetalningstiden för lånet. Bankerna ska ta ut en avgift av kredittagaren för de vidtagna åtgärderna.

Medelanskaffningen för exportfinansieringen i form av krediter ska basera sig på Finnveras finansiering. Exportkredit ska få finansiering med rörlig ränta från Finnvera till ett pris som täcker de kostnader som uppstår för Finnvera av exportfinansieringen i form av krediter (bl.a. kostnader för medelanskaffning, likviditetshandling och förvaltning). Exportkredit kan bevilja exportfinansiering med antingen fast eller rörlig ränta. Finansieringen med fast ränta ska basera sig på CIRR-ränta som OECD fastslagit och som Exportkredit beviljar genom ränteutjämning. Exportfinansieringen i form av krediter med

rörlig ränta ska prissättas på marknadsvillkor. För finansieringen ska Exportkredit ta ut ränta på marknadsvillkor eller ränta som baserar sig på Finnveras kostnader för medelanskaffningen, beroende på vilken ränta som är högre.

Den sammanräknade kreditstocken för exportfinansieringen i form av krediter kan vara högst 3,0 miljarder euro. Exportkredits nuvarande ränteutjämningsavtalsstock är cirka 1,7 miljarder euro. Avtalsstocken har som störst varit cirka 2,4 miljarder euro. När de projekt (cirka 2,2 miljarder euro) som finansieras inom ramen för den refinansieringsmodell som var i kraft åren 2009—2011 läggs till den nu gällande avtalsstocken, kan det estimeras att ett maximibelopp på cirka 3,0 miljarder är tillräckligt. Maximibeloppet av ränteutjämningsavtal för export- och fartygskrediter är 5,0 miljarder euro och systemet avses förbli i kraft som en parallell finansieringsform. I maximibeloppet för ränteutjämning ingår också ränteutjämning för exportfinansiering i form av krediter. Det är sannolikt att bankerna även framöver beroende på marknadsläget finansierar en del av exportprojektet med hjälp av sin egen medelanskaffning och använder ränteutjämning för att skydda sig mot ränterisker. Det är också möjligt att om till exempel det världsekonomiska läget försvåras med tanke på finansiering, kan följden bli ett sådant behov av exportfinansiering i form av krediter som överstiger det nuvarande maximibeloppet på 3 miljarder. I en sådan situation bör man överväga en höjning av maximibeloppet.

I 2 mom. i paragrafen föreslås ingå en bestämmelse om arbets- och näringsministeriets godkännande. När det är fråga om ett i statsrådets förordning fastställt finansieringsbeslut av avsevärd betydelse eller med exceptionella villkor, förutsätter beslutet godkännande av arbets- och näringsministeriet. Arbets- och näringsministeriet fattar beslutet om godkännande efter att först ha fått ett utlåtande av statsrådets finansutskott.

I 3 mom. i paragrafen föreslås ingå att närmare bestämmelser om beslut om godkännande ska utfärdas genom förordning av statsrådet. Enligt 1 punkten i bestämmelsen ska närmare bestämmelser utfärdas om sådana villkor för godkännande vars uppfyllande

förutsätter arbets- och näringsministeriets tillstånd. Dessutom ska närmare bestämmelser utfärdas om andra behövliga villkor för godkännande samt om förfarandet vid godkännande.

Bestämmelsen är ny i lagen, men redan nu förutsätter Exportkredits beslutsfattande i ett ränteutjämningsärende enligt arbets- och näringsministeriets förbindelse godkännande av ministeriet, om ränteutjämningskreditens belopp har varit över 100 miljoner euro eller om det har varit fråga om ränteutjämning för en fartygskredit. Vid refinansiering är gränsen för närvarande 200 miljoner euro.

5 §. Täckning av kreditrisker. I paragrafen ska det föreskrivas om täckning av kreditrisker. Enligt paragrafen ska kreditriskerna i samband med export- och fartygskrediterna i regel täckas genom exportgarantier eller fartygsгарantier som Finnvera Abp beviljar. Med tanke på behandlingen och hanteringen av kreditrisker är det ändamålsenligt att man drar nytta av Finnvera-koncernens kompetens när det gäller exportgarantier. Om risken riktades till Exportkredit, skulle det innebära en avsevärd kapitalisering av Exportkredit samt en ökning av personalstyrkan. Motsvarande arrangemang fanns också i den refinansieringsmodell som gällde åren 2009—2011. Där var beviljandet av export- och fartygskrediter bundet till Finnveras exportgarantier.

I paragrafen föreslås dessutom att statsrådet i enskilda fall också kan godkänna statlig proprieborgen. Då riktar sig statsborgen direkt till den export- eller fartygskredit som beviljas.

6 §. Ränteutjämning för export- och fartygskrediter. I paragrafen föreslås bestämmelser om sådan ränteutjämning för export- och fartygskrediter som används i samband med exportfinansiering i form av krediter med fast ränta. Enligt paragrafen fattar Exportkredit ett ränteutjämningsbeslut för export- och fartygskrediter med fast ränta, genom vilket räntan binds till de kommersiella referensräntor som OECD fastslagit, dvs. CIRR-räntorna. Genom ränteutjämningsbeslutet ändrar Exportkredit den fasta CIRR-räntan till rörlig ränta och finansierar krediten med sådana medel med rörlig ränta som Exportkredit fått från Finnvera. Exportkredit

ska fatta ränteutjämningsbeslutet på samma villkor som bankerna gör i fråga om ett motsvarande avtal i ränteutjämningsystemet, med undantag av Exportkredits marginal. De medel som behövs för ränteutjämningsbeslutet har anvisats i statsbudgeten. Eftersom ränteutjämningsbeslutet och exportfinansiering i form av krediter med fast ränta är system som kompletterar varandra, bör räntestöden som hänförs till systemen behandlas under samma moment i statsbudgeten. I praktiken kommer volymerna inte att öka i någon avsevärd mån, utan en del av ränteutjämningsstocken ska bli exportfinansiering i form av krediter.

Ränteutjämningsförfarandet genomförs enligt de internationella ISDA (International Swap and Derivatives Association) definitionerna, som både Statskontoret och affärsbankerna använder i alla andra av sina motsvarande funktioner. Förfarandet har också använts i samband med ränteutjämning sedan 1997. Skyddet mot ränte- och valutarisker i samband med ränteutjämning ska skötas av statskontoret i enlighet med arbets- och näringsministeriets anvisningar. Det har visat sig att ränteutjämning är ett fungerande system och erfarenheterna av systemet är goda. Således är det motiverat att det gällande ränteutjämningsystemet utnyttjas i export- och fartygskrediter med fast ränta.

7 §. Ersättande av underskott. I paragrafen föreslås det att statsrådet på de villkor det beslutar ger bolaget en förbindelse om betalning av underskottsersättning, när det uppstår ett underskott för exportfinansieringen i form av krediter. Underskottsersättning betalas till den del förlusten överstiger beloppet av bolagets fria egna kapital. Avsikten är att det genom utbetalning av underskottsersättning säkerställs att systemet har en konkurrenskraftig prissättning. Underskottsersättningen ska också trygga att Finnvera-koncernen bevarar en tillräcklig soliditetsnivå.

Medelanskaffningen för exportfinansieringen i form av krediter ska huvudsakligen basera sig på finansiering som fås på kapitalmarknaden och som Finnvera skaffar med hjälp av statlig borgen. Exportkredit ska få finansiering med rörlig ränta från Finnvera till ett pris som täcker de kostnader som uppstår för Finnvera av anskaffningen och förvaltningen av medel för exportfinansieringen

i form av krediter (bl.a. kostnader för medelanskaffning, likviditetshandling och andra förvaltningskostnader). När priset på medelanskaffningen för exportfinansieringen i form av krediter är högre än den avkastning som Exportkredit får av exportfinansieringen i form av krediter minskat med kostnaderna för verksamheten, uppstår för Exportkredit ett underskott av verksamheten. Om det nya kreditbeviljande som finansieras på årsnivå beräknas uppgå till högst en miljard euro, uppskattas att ett eventuellt underskott inte överstiger 10 miljoner euro på årsnivå. Verksamheten kan också gå med överskott.

Det slutliga resultatet påverkas bland annat av kostnaden för medelanskaffningen som är beroende av läget på finansmarknaden, ränte- och valutarisker, resultatet av likviditetsplaceringen samt förvaltningskostnaderna för systemet. För att täcka underskott i exportfinansieringen i form av krediter används i första hand sådant fritt eget kapital som ingår i Exportkredits balansräkning. Om resultatet av Exportkredits exportfinansiering i form av krediter visar ett underskott, täcker staten underskottet till den del som eventuellt tidigare överskott och Exportkredits fria egna kapital inte räcker till för att täcka underskottet. Detta ska ske på de villkor som beslutats i statsrådets förbindelse. Om resultatet av Exportkredits exportfinansiering i form av krediter på motsvarande sätt visar ett överskott, stannar det i bolaget för täckning av eventuella framtida underskott.

Ett eventuellt underskotts täcks i första hand genom Exportkredits fria egna kapital. Vid utgången av 2010 uppgick Exportkredits eget kapital till 25,2 miljoner euro. Av beloppet var 4,1 miljoner euro fritt eget kapital. Avsikten är att en del av Exportkredits nuvarande bundna egna kapital ska ändras till fritt eget kapital genom att aktiekapitalet minskas. Det ska användas för att täcka eventuellt underskott. I det fall att Exportkredits fria egna kapital inte är tillräckliga för att täcka underskottet, förbinder sig staten att ersätta Exportkredit för underskottet genom underskottsersättning. Underskottsersättningen förutsätter finansiering via statsbudgeten. Alternativt kan underskottet ersättas genom ytterligare kapitalisering av Exportkredit.

Eftersom underskottsersättningen och förvaltningsarvodet enligt 11 § delvis kan vara överlappande, förutsätter detta separata kalkyler om dessa.

3 kap. **Bestämmelser om ränteutjämning**

8 §. *Fullmakt att ingå ränteutjämningsavtal.* I 1 mom. i paragrafen föreslås att bolaget har rätt att ingå ränteutjämningsavtal samt motsvarande ränteutjämningsbeslut enligt 6 § till ett kapitalvärde av högst 5,0 miljarder euro. Framöver bör ränteutjämningsystemet inte längre vara tidsbegränsat. Enligt 6 § i lagförslaget görs ränteutjämningsavtal för export- och fartygskrediter med fast ränta alltid genom bolagets beslut. Eftersom systemet med exportfinansiering i form av krediter är avsett att vara permanent, bör även ränteutjämningsavtal som är fast anknuten till systemet vara permanent. Den nuvarande ränteutjämningslagen är i kraft till utgången av 2015. I övrigt motsvarar bestämmelsen till sitt innehåll 1 § 1 mom. i den gällande lagen.

I 2 mom. i paragrafen föreslås ingå en bestämmelse om förfarande, enligt vilken ingåendet av ränteutjämningsavtal av avsevärd betydelse eller på exceptionella villkor förutsätter godkännande av arbets- och näringsministeriet. Arbets- och näringsministeriet fattar beslutet om godkännande efter att först ha fått ett utlåtande av statsrådets finansutskott. Bestämmelsen är ny i lagen, men redan nu förutsätter fattandet av beslut i ett ränteutjämningsärende enligt arbets- och näringsministeriets förbindelse godkännande av ministeriet, om ränteutjämningskreditens belopp är över 100 miljoner euro. Vid refinansiering är gränsen för närvarande 200 miljoner euro.

I 3 mom. i paragrafen föreslås ingå att närmare bestämmelser om det beslut om godkännande som avses i 8 § i lagförslaget utfärdas genom förordning av statsrådet. Enligt 1 punkten i bestämmelsen ska närmare bestämmelser utfärdas om sådana villkor för godkännande vars uppfyllande förutsätter arbets- och näringsministeriets godkännande. Dessutom ska närmare bestämmelser utfärdas om andra behövliga villkor för godkännande samt om förfarandet vid godkännande.

9 §. Statens ansvar för räntestödet. I paragrafen föreslås som en ny bestämmelse att staten svarar för det räntestöd som betalas till bolaget med stöd av de beslut om ränteutjämning som bolaget fattat. Den föreslagna bestämmelsen hänför sig till 6 § i lagförslaget, enligt vilken ränteutjämning alltid ingår i export- och fartygskrediter med fast ränta. I övrigt motsvarar bestämmelsen 6 a § i den gällande ränteutjämningslagen.

10 §. Betalning av räntestöd och räntegottgörelse. I paragrafen föreslås en ändring som följer av exportfinansieringen i form av krediter. Enligt ändringen ska Statskontoret betala bolaget räntestöd och ta emot räntegottgörelse som bolaget betalar. Bestämmelsen hänför sig till 6 § i lagförslaget. I övrigt motsvarar bestämmelsen 3 § i ränteutjämningslagen.

11 §. Förvaltningsarvode. I paragrafen föreslås en bestämmelse om att de kostnader som uppstår för bolaget av ränteutjämningsverksamheten ska ersättas genom ett förvaltningsarvode. Bestämmelsen togs i sin nuvarande form in i ränteutjämningslagen i december 2010. Som en ändring föreslås att de kostnader som uppstår av ränteutjämningsbeslutet ersättas.

Eftersom förvaltningsarvodet och underskottsersättningen enligt 7 § delvis kan vara överlappande, förutsätts separata kalkyler om dessa.

4 kap. Särskilda bestämmelser

12 §. Uträkning av kapitalvärdet. I paragrafen föreslås ändringar som följer av exportfinansieringen i form av krediter.

När det maximala kapitalvärdet av export- och fartygskrediter som nämns i 4 § i lagförslaget räknas ut, beaktas kapitalet av export- och fartygskrediter med både fast och rörlig ränta.

Eftersom ränteutjämning enligt 6 § i lagförslaget alltid ingår i export- och fartygsfinansiering i form av krediter med fast ränta, måste man vid uträkningen av de maximala kapitalvärdena enligt 8 § i lagförslaget även beakta de ränteutjämningsbeslut som fattas för export- och fartygskrediter med fast ränta.

Dessutom föreslås att det oförfallna kapitalet av krediter och avtal som har trätt i kraft beaktas i sin helhet och 30 procent av kapitalet i anbud beaktas när man räknar ut kapitalvärdet. Enligt 1 § 3 mom. i den gällande ränteutjämningslagen ska 30 procent av de bindande anbuden inkluderas i beräkningen. Det föreslagna beräkningssättet motsvarar den praxis som används redan nu.

13 §. Omständigheter som ska beaktas i bolagets verksamhet. I paragrafen föreslås en hänvisning till de internationella överenskommelser om export- och fartygskrediter samt ränteutjämning såväl som till internationella konkurrensfaktorer samt projektets miljökonsekvenser som ska beaktas i bolagets verksamhet. Till denna del motsvarar bestämmelsen den bestämmelse som finns i 1 § 2 mom. i den gällande ränteutjämningslagen. Med överenskommelser avses i synnerhet OECD:s exportkreditavtal som är rättsligt bindande inom Europeiska unionen. Dessutom ska i verksamheten beaktas internationella rekommendationer om bedömning av miljökonsekvenserna samt bekämpande av bestickning. Bedömningarna av projektens miljökonsekvenser baserar sig för närvarande på rådets rekommendation som godkänts i OECD år 2007.

I paragrafen föreslås en hänvisning till förutom miljökonsekvenserna också övriga konsekvenser. Med hänvisningen till övriga konsekvenser avses de nya prioriteringarna i konsekvensbedömningarna för projekten som måste beaktas framöver. I OECD:s arbetsgrupp för exportkrediter förhandlas i synnerhet om att de sociala konsekvenserna ska beaktas när exportprojektens konsekvenser bedöms. En sådan prioritering i anslutning till detta är de mänskliga rättigheterna. OECD har som mål att godkänna den nya rekommendationen under 2011.

14 §. Skydd mot ränte- och valutarisker. I paragrafen föreslås en bestämmelse om skydd mot ränte- och valutarisker. Skyddsåtgärderna genomförs av statskontoret. Arbets- och näringsministeriet har med stöd av bestämmelsen utfärdat anvisningar för statskontoret. Anvisningarna gäller till utgången av 2015. Bestämmelsen motsvarar den bestämmelse som finns i 3 § 2 mom. i ränteutjämningslagen.

15 §. Tillsyn. Bestämmelsen motsvarar den bestämmelse som finns i 5 § 1 mom. i ränteutjämningslagen. Termen ränteutjämningsbolag som ingår i den nuvarande ordalydelsen har ersatts med termen bolaget i enlighet med 3 § 3 punkten i lagförslaget. Till paragrafen har också fogats export- och fartygskrediter inom ramen för exportfinansieringen i form av krediter.

16 §. Utlämnande av uppgifter och sekretess. I 1 mom. i paragrafen föreslås bestämmelser om arbets- och näringsministeriets rätt att av kreditinstitutet och det finansiella institutet och av ränteutjämningskredittagaren få uppgifter som behövs med tanke på övervakningen. Dessutom ska i 1 mom. föreskrivas om rätt att utföra granskning i kreditinstitutets, det finansiella institutets eller ränteutjämningskredittagarens lokaler. Genom lag kan det inte unilateralt föreskrivas om ministeriets rätt att utföra granskningar av kreditinstitut och finansiella institut som är verksamma utomlands, så i praktiken gäller utförandet av granskningar endast för kreditinstitut och finansiella institut som är verksamma i Finland. Enligt bestämmelsen har bara arbets- och näringsministeriet rätt att få upplysningar. Bolaget ska enligt bestämmelsen inte ha rätt att få information. Avsikten är att arbets- och näringsministeriet ber om de upplysningar som behövs med tanke på övervakningen. I paragrafen föreslås som en ny bestämmelse ett förbud mot granskning på en plats som omfattas av hemfriden. I övrigt motsvarar bestämmelsen till sitt innehåll den bestämmelse som finns i 5 § 2 mom. i ränteutjämningslagen.

I 2 mom. i paragrafen föreslås en bestämmelse om tystnadsplikt i fråga om information som fås i samband med utförande av granskningsuppdrag. Enligt 1 mom. i paragrafen genomförs granskningen av en tjänsteman vid arbets- och näringsministeriet. På myndighetsverksamhet tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

17 §. Upphörande av räntestödet. I paragrafen föreslås bestämmelser om de grunder på vilka utbetalning av räntestödet upphör. De centrala ändringarna i bestämmelsen följer av införandet av exportfinansiering i form av krediter. Dessutom föreslås vissa precis-

ringar i ordalydelsen. De gällande bestämmelserna om upphörande av räntestödet finns i 6 b § i ränteutjämningslagen.

I 1 mom. 1 punkten i paragrafen föreslås att utbetalningen av räntestöd upphör, om ränteutjämnings-, export-, eller fartygskreditmedel har använts för annat ändamål än vad de har godkänts för i anbudet från bolaget. Bruksändamålet för medlen framgår av det anbud bolaget lämnat och det baserar sig på den redogörelse som angetts i den till bolaget riktade ansökan om ränteutjämnning eller export- eller fartygskredit. Det är i regel exportören som lämnar ansökan till bolaget. I exportfinansieringen anses medlen ha använts för det godkända ändamålet, när exportaffären har blivit av. Utbetalningen av det beviljade lånet sker mot verifikat som gäller exportaffären. Punkten har dessutom preciserats så att den även inbegriper export- och fartygskrediter.

Enligt 1 mom. 2 punkten i paragrafen föreslås att utbetalningen av räntestöd upphör, om ränteutjämningsstagaren eller export- eller fartygskredittagaren på en väsentlig punkt har lämnat oriktiga uppgifter eller hemlighållit omständigheter som på ett väsentligt sätt inverkat på godkännandet av ränteutjämningsavtalet eller export- eller fartygskrediten eller på ränteutjämningsbeslutet. För närvarande finns motsvarande bestämmelse i 6 b § 1 mom. 2 punkten i ränteutjämningslagen. Den oriktiga uppgiften måste på ett väsentligt sätt inverka på ärendet. Det föreslås att omnämmandet av att uppgifterna har lämnats i ansökan om kredit stryks ur bestämmelsen. I exportaffärer är det mycket sällan kredittagaren, oftast köparen, som ansöker om krediten, så lämnandet av uppgifter vid kreditansökan saknar betydelse när man bedömer riktigheten av de uppgifter som ränteutjämnings-, export-, eller fartygskredittagaren lämnat. Punkten har dessutom preciserats så att den även inbegriper export- och fartygskrediter.

Enligt 1 mom. 3 punkten i paragrafen upphör utbetalningen av räntestöd, om kreditinstitutet eller det finansiella institutet vid ansökan om ränteutjämningsanbud eller ränteutjämningsavtal eller finansiering för export- eller fartygskrediter på en väsentlig punkt har lämnat oriktiga uppgifter eller hemlighållit omständigheter som på ett väsentligt sätt in-

verkat på godkännandet av ränteutjämningsavtalet eller export- eller fartygskrediten. I punkten föreslås bestämmelser om de uppgifter som kreditinstitutet eller det finansiella institutet har lämnat. Punkten har preciserats så att den även inbegriper export- och fartygskrediter.

Enligt 2 mom. i paragrafen föreslås det att arbets- och näringsministeriet fattar beslutet om att utbetalningen av räntestöd upphör. Dessutom föreslås att i bestämmelsen ska ingå de omständigheter som beslutet ska innehålla. Till sitt innehåll motsvarar bestämmelsen den bestämmelse som finns i 6 c § i ränteutjämningslagen.

I 3 mom. i paragrafen föreslås ingå en bestämmelse om ränteutjämningskredit- eller export- eller fartygskredittagaren samt kreditinstitutet eller det finansiella institutet ska betala tillbaka det räntestöd staten betalat ut med stöd av ränteutjämningsavtalet samt dröjsmålsränta på det obetalda räntestödet. Punkten har preciserats så att den även inbegriper export- och fartygskrediter.

I 4 mom. i paragrafen föreslås det att kreditinstitutet eller det finansiella institutet i ränteutjämnings- och kredithandlingarna ska ta in omnämmanden som gäller upphörande av utbetalningen av räntestöd samt skyldigheten att återbetala räntestödet och räntan. Punkten har preciserats så att den inbegriper export- och fartygskrediter.

18 §. Särskilda bestämmelser om upphörande av räntestödet. I paragrafen föreslås bestämmelser om andra omständigheter som gäller upphörande av räntestödet. I 1 mom. i paragrafen föreslås en bestämmelse om att kreditinstitutet eller det finansiella institutet ska kräva räntestödet och räntan av ränteutjämnings-, export- eller fartygskredittagaren och redovisa dem till staten. Punkten har preciserats så att den inbegriper export- och fartygskrediter. I övrigt motsvarar bestämmelsen den bestämmelse som finns i 6 c § 2 mom. i ränteutjämningslagen.

I 2 mom. i paragrafen föreslås en bestämmelse om bolagets rätt att häva ränteutjämningsavtalet. Bolaget ska ha rätt att häva ränteutjämningsavtalet med omedelbar verkan, när utbetalningen av räntestöd upphört av skäl som nämns i 17 § 1 mom. Dessutom föreslås att det i momentet ska ingå en be-

stämmelse om att bolaget har rätt att ändra en export- eller fartygskredit med fast ränta till en kredit med rörlig ränta, om ränteutjämningsavtalet gäller en export- eller fartygskredit. Avsikten med bestämmelsen är att dra in den förmån som i form av räntestöd hänförs sig till krediten med fast ränta. Om man samtidigt blir tvungen att säga upp export- eller fartygskrediten, bör Finnvera enligt exportgarantin betala kreditbeloppet till Exportkredit som en engångsutbetalning. I vissa situationer kan det för Finnveras del vara befogat att krediten ändras till en kredit med rörlig ränta. En sådan situation är till exempel när en omedelbar uppsägning av krediten skulle leda till stora förluster.

19 §. Närmare bestämmelser. I 1 mom. i paragrafen föreslås det att närmare bestämmelser om de omständigheter som ska iaktas i ränteutjämningsverksamheten samt i samband med export- och fartygskrediter ska utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet. Till den del det är fråga om omständigheter som avses i 4 § 2 mom. och 8 § 2 mom. i lagförslaget, ska de utfärdas genom förordning av statsrådet med stöd av de delegeringsfullmakter som finns i de nämnda lagrummen.

I 1 mom. 1 punkten i paragrafen föreslås bli preciserad så att närmare bestämmelser om omständigheter som gäller ansökan om, beslut om, utbetalning av, kontroll av och rapportering om export- och fartygskrediter samt ränteutjämnning samt övriga därmed sammanhängande villkor ska utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet. Avsikten är att det genom arbets- och näringsministeriets förordning också ska utfärdas bestämmelser om graden av inhemskt ursprung för ränteutjämnings-, export- och fartygskrediter. När det gäller ränteutjämningskrediter ska graden av inhemskt ursprung för närvarande vara minst 50 procent. Punkten har preciserats så att den även inbegriper export- och fartygskrediter. 2 punkten i förslaget motsvarar bestämmelsen i 7 § 2 punkten i ränteutjämningslagen.

I 1 mom. 3 punkten i paragrafen föreslås som en ändring att närmare bestämmelser om kreditinstitutens och de finansiella institutens skyldighet att informera bolaget ska utfärdas genom förordning av arbets- och näringsmi-

nisteriet. Ur punkten ska strykas omnämmandet av statskontoret. Avsikten är att bolaget svarar för att informera statskontoret. Förfrandandet motsvarar den praxis som tillämpas redan nu.

I 1 mom. 4 punkten i paragrafen föreslås det att närmare bestämmelser om förtida hävning av ränteutjämningsavtal och ränteutjämningsbeslut ska utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet. Förfrandandet motsvarar den praxis som tillämpas för närvarande.

I 1 mom. 5 punkten föreslås ett tillägg om att närmare bestämmelser om grunderna för underskottsersättning ska utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet. Det föreslås att bestämmelser om underskottsersättning ska finnas i 7 § i lagförslaget.

Det föreslås att det till 1 mom. 6 punkten i paragrafen fogas en bestämmelse, enligt vilken närmare bestämmelser om ersättning som betalas till kreditinstitut och finansiella institut och bolaget för kostnaderna i samband med beviljandet av krediten ska utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet. Till kreditgivaren betalas ett visst arvode för kostnaderna för administreringen av funktionen (bankmarginal). När den ersättning som betalas till Exportkredit fastställs, beaktas kostnaderna för verksamheten.

I 1 mom. 7 punkten i paragrafen föreslås ingå en ny delegeringsbestämmelse. I punkten föreslås att det genom arbets- och näringsministeriets förordning ska utfärdas närmare bestämmelser om möjligheterna att i enskilda finansieringsbeslut avvika från de normala villkoren för ränteutjämnings-, export- och fartygskrediter. Grunderna för att avvika från de normala villkoren kan vara orsaker som gäller konkurrensläget för anbuden samt näringspolitiska orsaker. Avvikelse avses gälla sådana villkor som utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet och för vilkas del anbudet enligt 4 § 2 mom. eller 8 § 2 mom. i lagförslaget inte behöver godkännas genom beslut av arbets- och näringsministeriet. Avvikelserna kan gälla till exempel graden av inhemskt ursprung eller en förlängning av giltighetstiden för en ränta som låsts i samband med köpe-

avtalet. Bestämmelser om sådana avvikelser finns i gällande arbets- och näringsministeriets förordning om utjämning av räntan för offentligt understödda krediter (1044/2005).

5 kap. **Ikraftträdande**

20 §. *Ikraftträdande.* I paragrafen föreslås det att lagförslaget ska träda i kraft den 1 januari 2012. Inom ramen för det nu gällande refinansieringssystemet kan beslut fattas fram till utgången av 2011. Avsikten är att det föreslagna systemet för exportfinansiering i form av krediter ska ersätta refinansieringssystemet.

21 §. *Övergångsbestämmelser.* I paragrafen föreslås övergångsbestämmelser om tillämpningen av lagen. Paragrafens 1 mom. ska gälla ränteutjämningsanbud. Enligt det ska på ränteutjämningsavtal som har ingåtts och ränteutjämningsanbud som har lämnats innan denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet. Dessutom föreslås att lagen också tillämpas på ränteutjämningsanbud som har lämnats före ikraftträdandet om anbudet förnyas efter att den föreslagna lagen trätt i kraft. På detta sätt säkerställs att samma bestämmelser tillämpas på anbud som lämnats tidigare, vilket förenklar verksamheten.

I 2 mom. i paragrafen föreslås bestämmelser om den övergångsbestämmelse som gäller export- och fartygskrediter. Enligt momentet ska på ansökningar om finansiering för export- och fartygskrediter som aktualiserats innan den föreslagna lagen träder i kraft tillämpas bestämmelserna i den föreslagna lagen. De ansökningar som avses i bestämmelsen har å ena sidan aktualiserats innan ansökningstiden för refinansieringssystemet gått ut, dvs. senast den 30 juni 2011 och å andra sidan efter den 1 juli innan den nya lagen träder i kraft. Avsikten med övergångsbestämmelsen är att trygga kontinuiteten i exportfinansieringsverksamheten.

Paragrafens 3 mom. gäller projekt som godkänts för finansiering inom ramen för refinansieringssystemet, som var i kraft 2009—2011. Avsikten med bestämmelsen är att säkerställa att projekten blir finansierade genom exportfinansiering i form av krediter enligt den föreslagna lagen i en sådan situation

där de anslag som reserverats och frigjorts för refinansieringssystemet i statsbudgeten åren 2009–2011 inte är tillräckliga för att finansiera redan godkända projekt.

1.2 Lagen om ändring av lagen om bolaget Finlands Exportkredit Ab

1 §. Lagens syfte. Det föreslås att paragrafens 1 mom. ska ändras så att där beaktas att Finlands Exportkredit Ab:s uppgifter utvidgats från nuvarande ränteutjämning också till exportfinansiering i form av krediter. Enligt förslaget är syftet med Finlands Exportkredit Ab att främja Finlands ekonomiska utveckling genom att finansiera export och inhemska fartygsleveranser. I industriländerna finns i allmänhet ett offentligt understött exportfinansieringssystem på OECD-villkor för att stödja kapitalvaruexporten. Finlands Exportkredit ska, som en del av Finlands offentligt understödda exportfinansieringssystem, finansiera export av kapitalvaror och inhemska fartygsleveranser genom att bolaget erbjuder ränteutjämning samt exportfinansiering i form av krediter. På detta sätt stärks och främjas den ekonomiska utvecklingen i Finland samt erbjuds för finländska exportföretag internationellt sett konkurrenskraftiga finansieringsarrangemang.

2 §. Utlämnande av uppgifter. Paragrafen föreslås bli ändrad så att utlämnandet av uppgifter ska utvidgas så att det gäller även exportfinansiering i form av krediter. Av denna orsak ska man i stället för ”ansökningar om utjämning av räntan” använda uttrycket ”offentligt understödda finansieringsuppdrag som hör till bolagets verksamhetsområde” som utöver ränteutjämning även innefattar offentligt understödda export- och fartygskrediter. Dessutom ska skyldigheten att lämna uppgifter till statskontoret utvidgas, så att den gäller även uppgifter och utredningar som behövs för genomförandet av skyddsåtgärder. Statskontoret ansvarar enligt arbets- och näringsministeriets anvisningar för genomförandet av skyddsåtgärder.

4 §. Ekonomiska verksamhetsprinciper. Paragrafens 2 mom. föreslås bli ändrad så att det till momentet som en ny källa för att täcka kostnader ska fogas underskottsersättning för export- och fartygskrediter. Då täcks de

kostnader som bolagets verksamhet medför med den avkastning som bolaget får av sina kunder, avkastningen av bolagets eget kapital, samt med räntestöd, förvaltningsarvoden och underskottsersättningar som staten betalar i enlighet med lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (/). Betalningen av underskottsersättning baserar sig på 7 § i lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning.

6 §. Tystnadsplikt. Paragrafens 1 mom. föreslås bli ändrad så att hänvisningen ”94 § kreditinstitutslagen (1607/93) stadgar om tystnadsplikt” ersätts med en hänvisning till nya ”141 § i kreditinstitutslagen (121/2007)”. Paragrafens 2 mom. föreslås bli ändrad på motsvarande sätt som 4 §, så att det utvidgas att gälla utbetalning av underskottsersättning eller förvaltningsarvode för export- och fartygskrediter, behandling av export- och fartygskrediter, genomförande av skyddsåtgärder till den del det gäller att begränsa tystnadsplikten enligt kreditinstitutslagen i fråga om uppgifter som ska lämnas till arbets- och näringsministeriet eller Statskontoret.

1.3 Lagen om ändring lagen om statens specialfinansieringsbolag

3 §. Förvaltning. Paragrafens 1 mom. föreslås bli ändrad så att hänvisningen till ”handels- och industriministeriets förvaltningsområde” ersätts med en hänvisning till ”arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde”. Arbets- och näringsministeriet inledde sin verksamhet vid ingången av 2008.

Paragrafens 4 mom. föreslås bli ändrad så att den gamla hänvisningen till kreditinstitutslagen ersätts med en hänvisning till den gällande kreditinstitutslagen (121/2007).

8 a §. Borgen för bolagets lån. Paragrafen föreslås bli ändrad så att där tas in nödvändiga bestämmelser som följer av att exportfinansiering i form av krediter tas i bruk.

I paragrafens 1 och 2 mom. föreskrivs om statsrådets rätt att ställa statlig proprieborgen som säkerhet för inhemska och utländska lån som bolaget upptar och låneprogram och andra skuldförbindelser för egna och Exportkredits behov samt för ränteväxlings- och valutaväxlingsavtal som anknyter till lånen

samt för att villkoren i ovan nämnda avtal ska uppfyllas. Till paragrafens 1 mom. har det fogats ett omnämmande av andra skuldförbindelser och andra motsvarande skyddsarrangemang samt låneprogram enligt paragrafens 2 mom. Bestämmelsen motsvarar i övrigt den första meningen i 8 a § i den gällande lagen. På borgen ska dessutom tillämpas lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988).

Enligt 15 § 2 mom. i lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti kan statsrådet av särskilda skäl besluta att borgensavgift inte ska fastställas. Med stöd av bestämmelsen har borgen för sådana lån som upptagits för medelanskaffningen för bolagets inhemska finansiering beviljats utan avgift. Även borgen som beviljas för lån som bolaget upptar för exportfinansiering i form av krediter ska vara avgiftsfri. Enligt 1 § i lagförslaget om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning är syftet med exportfinansiering i form av krediter samt ränteutjämningsverksamhet att främja Finlands ekonomiska utveckling genom att det erbjuds internationellt sett konkurrenskraftig finansiering för export samt för inhemska fartygsleveranser. Avsikten med lagförslaget är att skapa lika konkurrensförutsättningar i fråga om exportfinansiering i förhållande till andra centrala konkurrenser. Därför ska det anses finnas särskilda skäl för avgiftsfri borgen. Om en avgift på 0,5 procent av lånekapitalet tas ut för borgen, ökar detta på motsvarande sätt det eventuella underskottet för exportfinansieringen i form av krediter med fast ränta, eftersom export- och fartygskrediter med fast ränta av konkurrensskäl beviljas med CIRR-ränta utan tillägg som betalas till Exportkredit. I de centrala konkurrentländerna, Sverige och Tyskland, beviljas motsvarande krediter med CIRR-ränta. Konkurrentkraften för lån med rörlig ränta som beviljas till köparen försvagas ytterligare, om det till lånet läggs till en borgensavgift. Med tanke på systemets konkurrentkraft är det således nödvändigt med avgiftsfri borgen.

De lån som avses i paragrafens 1 mom. kan vara kortfristiga eller långfristiga, i olika valutor, bilaterala lån eller överlåtbara massskuldebrevslån eller andra skuldförbindelser.

De lån som borgen gäller är i regel långfristiga. Lånen kan dock också vara kortfristiga lån som understiger ett år. Med det tillägg om andra skuldförbindelser som tagits in i bestämmelsen avses i synnerhet kortfristiga lån och finansmarknadsinstrument. I praktiken uppstår det en tidsmässig skillnad mellan bolagets inlåning och Exportkredits utlåning. Skillnaden beror bland annat på skillnader mellan långfristiga inlåningsrater och utlåningsrater och skillnader i återbetalningstiderna för låneraterna. För att detta ska kunna administreras och en kostnadseffektiv betalningsberedskap upprätthållas är avsikten att bolaget också skaffar kortfristiga lån. Dessa ska basera sig på kortfristiga kreditbetygsatta företagscertifikatprogram.

I paragrafens 2 mom. ska det tas in bestämmelser om låneprogram och borgen som beviljas för dem. I paragrafen föreslås att statsrådet utöver 1 mom. kan bevilja proprieborgen även för låneprogram. Beslutet ska fattas inom ramen för de maximibelopp för proprieborgen som avses i 3 mom. i lagförslaget. Med låneprogram avses ett ramavtal enligt vilket bolaget upptar flera lån upp till det maximibelopp som fastställs i programmet. Avsikten är att de lån som bolaget upptar för exportfinansiering i form av krediter huvudsakligen ska basera sig på de skuldebrev som emitteras under det kreditbetygsatta Medium Term Note-programmet. I låneprogrammet fastställs det sammanräknade maximibeloppet för lån som emitteras inom ramen för programmet och de allmänna villkoren för lånen. Inom ramen för ett låneprogram emitterar bolaget enligt sin egen prövning lån vars valuta, belopp, ränta och återbetalningstid överenskomms från lån till lån. Lånens genomsnittliga återbetalningstid beräknas vara cirka 5—10 år. Lånen ska vara bulletlån eller lån som amorteras i rater. Låneprogram kan också användas när lån upptas för att täcka bolagets inhemska verksamhet.

Dessutom föreslås att det i 2 mom. i paragrafen ska tas in en bestämmelse enligt vilken finansministeriet eller på dess förordnande Statskontoret genom sitt beslut kan bestämma att borgen ska gälla ett enskilt lån som bolaget tagit upp i enlighet med ett låneprogram. Det är fråga om en kompletterande

bestämmelse – lånen kommer att omfattas av borgen även utan ett uttryckligt beslut. Avsikten med bestämmelsen är att möjliggöra ett förfarande där borgen kan riktas till ett enskilt lån som tagits med i ett låneprogram, om det behövs.

Avsikten med bestämmelsen om låneprogram är att försöka snabba upp och även effektivisera bolagets medelanskaffning särskilt i fråga om exportfinansiering i form av krediter. För närvarande tar handläggningen av en enskild borgen cirka 5—6 veckor. Den tid som handläggningen tar kan påverka priset på medelanskaffningen. Ett flexiblere förfarande ger möjlighet att bättre än för närvarande dra nytta av det utbud av finansiering som finns på marknaden till ett förmånligt pris.

I paragrafens 3 mom. föreslås en bestämmelse om maximibeloppet av samtidigt utestående lån som ingår i borgen. För närvarande föreskrivs det om maximibeloppet i andra meningen i 8 a §. Enligt paragrafens 3 mom. får bolaget samtidigt med lån med statlig borgen enligt 1 mom. ha utestående lånekapital och låneprogram enligt 2 mom. till ett motvärde i euro högst upp till 5,0 miljarder euro. Kreditstocken för långfristig medelanskaffning som medförs av exportfinansieringen i form av krediter beräknas uppgå till högst 3,0 miljarder euro och andelen långfristig medelanskaffning för inhemsk finansiering till 1,5 miljarder euro. Dessutom kan det finnas kortfristig medelanskaffning som baserar sig på bolagets företagscertifikat eller andra kortfristiga lån till ett belopp av 0,5 miljarder euro.

I maximibeloppet inkluderas det utestående kapitalet av lån som bolaget upptagit och det gällande kapitalet av låneprogram. Utöver maximibeloppet kan bolaget ha ett behövligt antal ränteväxlings- och valutaväxlingsavtal för skydd mot marknadsrisker. Som skyddsinstrument kan också andra motsvarande skyddsarrangemang komma i fråga. Sådana kan vara till exempel ränte- och valutaterminer. I allmänhet är det ansvar som medförs av ränteväxlings- och valutaväxlingsavtal uppskattningsvis 0—30 procent av kapitalet för de lån som skyddas. Skyddsinstrumenten ska enligt 1 mom. omfattas av statlig propri-

eborgen. Även räntorna på lånen och övriga villkor ska omfattas av borgensansvaret.

När lånet till exempel har upptagits i någon annan valuta än den som behövs för export- eller fartygskrediten, är det nödvändigt att skydda sig mot förändringar i valutakursen. Detta sker genom att det ingås ett valutaväxlingsavtal för lånet. När valutakurser förändras varierar motvärdet i euro av statlig borgen under giltighetstiden för borgen och det kan vara större eller mindre än motvärdet i euro vid den tidpunkt borgen ställdes. Oftast är det också befogat att skydda sig mot variation i räntenivån. Skydd behövs för att säkerställa bästa möjliga kreditbetyg för lån som bolaget upptagit.

Enligt 82 § i grundlagen får statsborgen och statsgaranti beviljas med riksdagens samtycke. Uttrycket avser att samtycke även kan ges i lagform. Lagform används främst när det utfärdas allmänna fullmakter för beviljande av borgen eller garantier av ett visst slag. Enligt detaljmotiveringen till 82 § i grundlagen ska maximibeloppet av statsborgen framgå av lagen. I motiveringen hänvisas enbart till maximibeloppet i pengar. I den föreslagna paragrafen har maximibeloppet av borgen fastställts i enlighet med grundlagen. Dessutom ska i statlig proprieborgen enligt 3 mom. i paragrafen inbegripas räntor på lån som bolaget upptagit och det ansvar som medförs av skyddsarrangemang. Avsikten med skyddsarrangemang är att minska risken i samband med borgen. Det ansvar som medförs av ränteväxlings- och valutaväxlingsavtal består av de effekter som förändringar i ränte- och valutakurser har på avtalets gängse värde och uppgår i allmänhet uppskattningsvis till 0—30 procent av kapitalet för de lån som skyddas. Man vet inte marknadsutvecklingen i värdet av skyddsavtal och lån som bolaget upptagit, så det är inte möjligt att fastställa några maximibelopp för dem. Riskerna i samband med dem orsakas inte heller av de risker som hänför sig till lån som bolaget upptagit med stöd av borgen. Om det i lag föreskrivs ett maximibelopp för dem, kan följderna bli att kreditvärdighetskategorin sjunker och kostnaderna för medelanskaffningen stiger. De föreslagna bestämmelserna motsvarar ordalydelsen i grundlagen.

I paragrafens 4 mom. föreslås en bestämmelse om tidpunkten för beräkning av ett motvärde för ett lån som inte är i euro. I det fall att borgen ställs för ett enskilt lån i en annan valuta än euro eller för ett lån som ingår i ett låneprogram i någon annan valuta än euro, beräknas motvärdet enligt den gällande kurs på euron som Europeiska centralbanken publicerar vid den tidpunkt lånet emitteras.

8 b §. Beviljande av lån till bolaget. Det föreslås att det till lagen fogas en ny 8 b § om beviljande av lån för bolagets medelanskaffning. Avsikten är att det för lånen ska reserveras anslag i statsbudgeten. Bestämmelsen syftar till att säkerställa bolagets medelanskaffning, när bolaget inte på marknaden kan få medel till ett skäligt pris till exempel genom kortfristiga företagscertifikatprogram. En sådan situation kan uppstå, när det råder en sådan störning på finansmarknaden som medför att medelanskaffningen blir betydligt dyrare för andra aktörer än staten. I en sådan situation ska bolaget överföra de medel det anskaffat till Exportkredit till ett pris som är högre än normalt. Eftersom Exportkredit efter att ha fattat beslut om ränteutjämning beviljar lånet med fast CIRR-ränta, medför inlåningens höga pris en förlust för Exportkredit och ökar på så sätt beloppet av den underskottsersättning som avses i 7 § i lagförslag 1.

Bolagets likviditet ska tryggas genom lån som bolaget beviljas ur statsbudgeten. Bolaget ska betala gängse pris för lånen. Lånen är kortfristiga, högst ett år. Lånens belopp är högst 500 miljoner euro. Avsikten är att lånen beviljas utan krav på säkerheter.

Om läget på finansmarknaden blir sådant att bolaget inte alls kan skaffa medel via finansmarknaden på sedvanliga villkor, är avsikten att man i en sådan finanskris tar i bruk det refinansieringssystem som var i kraft åren 2009–2011. Inom ramen för systemet ska Exportkredit låna de medel som behövs för export- och fartygsfinansieringen av staten genom ett avtal som det ingår med statskontoret. Arrangemanget ska vara i kraft för viss tid och det upphör att gälla när läget på finansmarknaden normaliseras.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

I den föreslagna lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning ingår vissa fullmakter att utfärda statsrådets förordning eller arbets- och näringsministeriets förordning. Genom förordning av statsrådet ska det utfärdas närmare bestämmelser om de villkor vars uppfyllande förutsätter samtycke av arbets- och näringsministeriet såsom avses i 4 § 2 mom. och 8 § 2 mom. i lagförslaget. Dessutom ska det utfärdas närmare bestämmelser om andra villkor för godkännande samt om förfarandet vid godkännande.

Genom förordning av arbets- och näringsministeriet ska det utfärdas närmare bestämmelser om

- ansökan om, fattande av beslut om, utbetalning av, kontroll av och rapportering om export- och fartygskrediter samt ränteutjämning samt övriga villkor som sammanhänger med dessa,

- bolagets övervaknings- och informations-skyldighet,

- kreditinstitutens och de finansiella institutens skyldighet att informera bolaget,

- förtida hävning av ränteutjämningsavtal och ränteutjämningsbeslut,

- grunderna för hur det förvaltningsarvode och den underskottsersättning som betalas till bolaget bestäms,

- ersättning som betalas till kreditinstitutet, det finansiella institutet eller bolaget för de kostnader som sammanhänger med beviljandet av krediten, och

- arbets- och näringsministeriets rätt att, i fall som gäller enskilda projekt, av konkurrens- och näringspolitiska skäl avvika från de villkor som ska tillämpas i fråga om finansieringsbeslut.

3 Ikraftträdande

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2012. Avsikten är att det nya systemet med exportfinansiering i form av krediter ska träda i kraft genast efter det att giltighetstiden för det nuvarande refinansieringssystemet går ut den 31 december 2011.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***1.****Lag****om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänt

1 §

Verksamhetens syfte

Syftet med exportfinansiering i form av krediter samt ränteutjämningsverksamhet är att främja Finlands ekonomiska utveckling genom att det erbjuds internationellt sett konkurrenskraftig finansiering för export samt för inhemska fartygsleveranser.

2 §

Tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs om de villkor och principer som ska tillämpas på offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) offentligt understödd exportkredit en kredit som har beviljats för finansiering av export från Finland på de exportkreditvillkor som Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) har fastslagit,

2) offentligt understödd fartygskredit en kredit som har beviljats på de exportkreditvillkor som OECD har fastslagit för finansie-

ring av byggandet av ett fartyg eller ett fartygsskrov eller ett väsentligt utrustnings- eller ändringsarbete på ett fartyg som har beställts från ett finskt företag som idkar skeppsbyggnad,

3) bolaget det bolag som avses i lagen om bolaget Finlands Exportkredit Ab (1136/1996).

4) export- och fartygskredit en offentligt understödd export- och fartygskredit som bolaget finansierar,

5) kreditinstitut ett i kreditinstitutslagen (121/2007) avsett finskt kreditinstitut eller ett kreditinstitut som har fått koncession inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som är godtagbart till sina kreditrisker eller ett annat utländskt kreditinstitut som till sina kreditrisker kan jämföras med dessa, och som har ingått ett avtal med bolaget om ordnande av export- och fartygskrediter och om anslutning till ränteutjämningsystemet,

6) finansiellt institut ett i kreditinstitutslagen avsett finskt finansiellt institut eller ett finansiellt institut som är verksamt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som är godtagbart till sina kreditrisker eller ett annat utländskt finansiellt institut som till sina kreditrisker kan jämföras med dessa, och som har ingått ett avtal med bolaget om ordnande av export- och fartygskrediter och om anslutning till ränteutjämningsystemet,

7) ränteutjämningsavtal ett avtal som ingås mellan bolaget och ett kreditinstitut eller ett finansiellt institut om ränta på en kredit som avses i denna lag, och enligt vilket kreditinstitutet eller det finansiella institutet betalar staten ränta enligt OECD-

exportkreditvillkoren för den ränteutjämningskredit det är fråga om och staten betalar kreditinstitutet eller det finansiella institutet den referensränta som allmänt ska användas för valutan i fråga, i allmänhet på sex månader, och som motsvarar ränteperioden för krediten på OECD-villkor, ökad med ett tillägg som anges genom förordning av arbets- och näringsministeriet,

8) ränteutjämningsbeslut ett beslut som bolaget fattat och som motsvarar ett ränteutjämningsavtal, enligt vilket bolaget betalar staten ränta enligt villkoren för den export- eller fartygskredit det är fråga om och staten betalar bolaget den referensränta som allmänt ska användas för valutan i fråga, i allmänhet på sex månader, och som motsvarar ränteperioden för krediten på OECD-villkor, ökad med ett tillägg som anges genom förordning av arbets- och näringsministeriet,

9) ränteutjämningskredit en offentligt understödd export- eller fartygskredit om vilken bolaget och kreditinstitutet eller det finansiella institutet har ingått ett ränteutjämningsavtal om utjämning av räntan,

10) räntestöd skillnaden mellan de räntor som avses i 7 och 8 punkten, vilken staten med stöd av ett ränteutjämningsavtal betalar till kreditinstitutet eller det finansiella institutet, eller med stöd av ett ränteutjämningsbeslut till bolaget,

11) räntegottgörelse skillnaden mellan de räntor som avses i 7 och 8 punkten, vilken kreditinstitutet eller det finansiella institutet med stöd av ett ränteutjämningsavtal eller ett ränteutjämningsbeslut av bolaget betalar till staten,

12) anbud ett anbud som bolaget lämnar ett kreditinstitut eller ett finansiellt institut eller ett finskt företag som idkar export-, skeppsbyggnads- eller rederiverksamhet eller en köpare av finska exportprodukter om att ingå ett sådant ränteutjämningsavtal som avses i 7 punkten eller om att finansiera en sådan export- eller fartygskredit som avses i 4 punkten,

2 kap.

Exportfinansiering i form av krediter

4 §

Beviljande av export- och fartygskrediter

Bolaget kan bevilja export- och fartygskrediter med fast eller rörlig ränta som baserar sig på Finnvera Abp:s medelanskaffning till ett kapitalvärde av högst 3000 miljoner euro.

För beviljande av export- och fartygskrediter av avsevärd betydelse eller på exceptionella villkor krävs ett beslut av arbets- och näringsministeriet om att krediten godkänns.

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om

- 1) de villkor vars uppfyllande kräver sådant godkännande av arbets- och näringsministeriet som avses i 2 mom.,
- 2) övriga villkor för godkännande, och
- 3) förfarandet vid godkännande.

5 §

Täckning av kreditrisker

Kreditriskerna i samband med export- och fartygskrediterna täcks genom exportgarantier eller fartygsgarantier som Finnvera Abp beviljar. I enskilda fall kan statsrådet också godkänna statlig borgen för täckning av kreditrisken.

6 §

Ränteutjämning för export- och fartygskrediter

För export- och fartygskrediter med fast ränta fattar bolaget ett ränteutjämningsbeslut, genom vilket räntan på krediten binds till de kommersiella referensräntor (CIRR) som OECD fastslagit och enligt vilket statskontoret betalar räntestöd och får räntegottgörelse.

7 §

Ersättande av underskott

Statsrådet ger på de villkor det beslutar bolaget en förbindelse om betalning av underskottsersättning, när bolaget enligt ett års- eller mellanbokslut gör en sådan förlust till följd av beviljande av export- och fartygskrediter som överstiger bolagets fria egna kapital.

3 kap.

Bestämmelser om ränteutjämnning

8 §

Fullmakt att ingå ränteutjämningsavtal

Bolaget får med kreditinstitut och finansiella institut ingå ränteutjämningsavtal om ränteutjämningskrediter, eller fatta i 6 § avsedda ränteutjämningsbeslut som motsvarar sådana avtal, till ett kapitalvärde av högst 5 000 miljoner euro.

För ingående av ränteutjämningsavtal av avsevärd betydelse eller på exceptionella villkor krävs ett beslut av arbets- och näringsministeriet om att ränteutjämningsavtalet godkänns.

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om

- 1) de villkor vars uppfyllande kräver sådant godkännande av arbets- och näringsministeriet som avses i 2 mom.,
- 2) övriga villkor för godkännande, och
- 3) förfarandet vid godkännande.

9 §

Statens ansvar för räntestödet

Staten svarar för det räntestöd som betalas till kreditinstitut och finansiella institut med stöd av ränteutjämningsavtal som bolaget ingått med kreditinstitut och finansiella institut samt för det räntestöd som betalas till bolaget med stöd av ränteutjämningsbeslut som bolaget fattat.

10 §

Betalning av räntestöd och räntegottgörelse

Statskontoret betalar räntestödet till kreditinstitutet, det finansiella institutet eller bolaget samt tar emot räntegottgörelsen av kreditinstitutet, det finansiella institutet eller bolaget på basis av bolagets uträkningar.

Räntestödet betalas och räntegottgörelsen redovisas per ränteutjämningsavtal på räntans förfallodag i valutan för ränteutjämningsavtalet i fråga.

11 §

Förvaltningsarvode

Staten betalar bolaget ett förvaltningsarvode som bestäms enligt skillnaden mellan utgifterna för förvaltningen av ränteutjämningsverksamheten i anslutning till ränteutjämningskrediter eller export- och fartygskrediter med fast ränta och inkomsterna av verksamheten. Förvaltningsarvodet betalas när bolagets på årsbokslutet baserade förvaltningsresultat av ränteutjämningsverksamheten visar ett underskott.

4 kap.

Särskilda bestämmelser

12 §

Uträkning av kapitalvärden

När kapitalvärdet av de export- och fartygskrediter som beviljats med stöd av 4 § och de ränteutjämningsavtal som ingåtts med stöd av 8 § räknas ut, beaktas i fråga om de krediter och avtal som har trätt i kraft det oförfallna kapitalet i dess helhet och i fråga om anbud 30 procent av kapitalet.

När kapitalvärdet av de krediter och avtal som avses i 1 mom. räknas ut, beräknas motvärdet i euro av varje avtal och anbud i utländsk valuta enligt den medelkurs för valutan i fråga som Europeiska centralbanken har meddelat för den dag anbudet gavs.

13 §

Omständigheter som ska beaktas i bolagets verksamhet

I bolagets verksamhet enligt denna lag beaktas sådana internationella överenskommelser om export- och fartygskrediter och om ränteutjämning som är bindande för Finland, internationella konkurrensfaktorer samt miljökonsekvenserna och övriga konsekvenser av projektet.

14 §

Skydd mot ränte- och valutarisker

Arbets- och näringsministeriet kan på villkor som det fastställer ge Statskontoret i uppdrag att vidta och sköta administrationen av de åtgärder som behövs för skydd mot sådana ränte- och valutarisker som är förenade med ränteutjämningsanbud och ränteutjämningsavtal.

15 §

Tillsyn

Arbets- och näringsministeriet och bolaget ska övervaka hur ränteutjämningskrediterna samt export- och fartygskrediterna används, kostnaderna för krediterna och krediternas effekter samt hur de övriga villkoren i beslutet om krediter uppfylls.

16 §

Utlämnande av uppgifter och sekretess

Arbets- och näringsministeriet har rätt att, trots sekretessbestämmelserna, av kreditinstitut och finansiella institut och av kredittagarna för granskning få alla handlingar samt annat material som ministeriet anser behövliga med tanke på övervakningen. Den som övervakas ska dessutom utan oskäligt dröjsmål tillhandahålla arbets- och näringsministeriet eller en av ministeriet utnämnd granskare de upplysningar och utredningar som dessa har bett om och som behövs med tanke på övervakningen. Den som utför gransk-

ningen har dessutom rätt att för granskningen få tillträde till kreditinstitutets, det finansiella institutets och kredittagarens lokaler. Granskning får dock inte utföras på en plats som omfattas av hemfriden.

Den som vid ett granskningsuppdrag eller något annat uppdrag som sammanhänger med övervakningen av ränteutjämning eller export- eller fartygskredit har fått kännedom om ett företags ekonomiska ställning eller affärs- eller yrkeshemligheter får inte utan samtycke av den berörde för utomstående röja eller för egen vinning utnyttja dessa uppgifter. Bestämmelser om sekretessbelagda myndighetshandlingar finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

17 §

Upphörande av räntestödet

Utbetalningen av räntestöd enligt ett ränteutjämningsavtal eller ett ränteutjämningsbeslut upphör, om

1) ränteutjämnings-, export-, eller fartygskreditmedel har använts för annat ändamål än vad de har godkänts för i anbudet från bolaget,

2) ränteutjämningsstagaren eller export- eller fartygskredittagaren på en väsentlig punkt har lämnat oriktiga uppgifter eller hemlighållit omständigheter som på ett väsentligt sätt inverkat på godkännandet av ränteutjämningsavtalet eller export- eller fartygskrediten eller på ränteutjämningsbeslutet,

3) kreditinstitutet eller det finansiella institutet i ansökan om ränteutjämningsanbud eller ränteutjämningsavtal eller finansiering för export- eller fartygskrediter på en väsentlig punkt har lämnat oriktiga uppgifter eller hemlighållit omständigheter som på ett väsentligt sätt inverkat på godkännandet av ränteutjämningsavtalet eller export- eller fartygskrediten.

Arbets- och näringsministeriet fattar ett i 1 mom. avsett beslut om att utbetalningen av räntestöd upphör. I beslutet ska det fastställas när utbetalningen av räntestöd upphör och bestämmas om återbetalning och återkrav av räntestödet samt om betalning av ränta.

Ränteutjämningskredittagaren eller export- eller fartygskredittagaren ska i de fall som nämns i 1 mom. 2 punkten och kreditinstitutet eller det finansiella institutet ska i de fall som nämns i 1 mom. 1 och 3 punkten betala tillbaka det räntestöd staten betalat ut med stöd av ränteutjämningsavtalet till den del stödet överskrider den räntegottgörelse som betalats till staten samt dessutom, räknat från utbetalningsdagen, betala en årlig ränta på det belopp staten betalat ut i räntestöd med stöd av ränteutjämningsavtalet, enligt den räntesats som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982).

Kreditinstitutet eller det finansiella institutet ska i de kredithandlingar som gäller en ränteutjämnings-, export- eller fartygskredittas in omnämmanden enligt 1 mom. 2 punkten som gäller upphörande av utbetalningen av räntestöd samt ett omnämmande av skyldigheten för ränteutjämningskredittagaren eller export- eller fartygskredittagaren att återbetala det räntestöd och betala den ränta som avses i 3 mom.

18 §

Särskilda bestämmelser om upphörande av räntestödet

Ett kreditinstitut eller ett finansiellt institut ska i de fall som nämns i 17 § 1 mom. 2 punkten kräva räntestödet och räntan av ränteutjämnings-, export- eller fartygskredittagaren och utan dröjsmål redovisa dem till staten.

När utbetalningen av räntestöd upphört av skäl som nämns i 17 § 1 mom. har bolaget rätt att häva ränteutjämningsavtalet eller ränteutjämningsbeslutet med omedelbar verkan. När ränteutjämningsavtalet gäller en export- eller fartygskredit, har bolaget rätt att ändra en export- eller fartygskredit med fast ränta till en kredit med rörlig ränta, om det finns motiverade skäl för det.

19 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av arbets- och näringsministeriet utfärdas närmare bestämmelser

om vad som ska iaktas i ränteutjämningsverksamhet samt beviljande av export- och fartygskrediter när det gäller:

1) ansökan om, fattande av beslut om, utbetalning av, kontroll av och rapportering om exportkrediter, fartygskrediter och ränteutjämnings samt övriga villkor som sammanhänger med dessa,

2) bolagets övervaknings- och informationsskyldighet,

3) kreditinstitutens och de finansiella institutens skyldighet att informera bolaget,

4) förtida hävning av ränteutjämningsavtal eller ränteutjämningsbeslut,

5) grunderna för hur det förvaltningsarvode och den underskottsersättning som betalas till bolaget bestäms,

6) ersättning som betalas till kreditinstitutet, det finansiella institutet eller bolaget för de kostnader som sammanhänger med beviljandet av krediten, och

7) arbets- och näringsministeriets rätt att, i fall som gäller enskilda projekt, av konkurrens- och näringspolitiska skäl avvika från de villkor som ska tillämpas i fråga om finansieringsbeslut.

5 kap.

Ikraftträdande

20 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 201.

Genom denna lag upphävs lagen om utjämnings av räntan för offentligt understödda export- och fartygskrediter (1137/1996).

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

21 §

Övergångsbestämmelser

På ränteutjämningsavtal som har ingåtts och ränteutjämningsanbud som har lämnats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Denna lag tillämpas dock på ränteutjämningsanbud som har lämnats före ikraftträ-

dandet, om anbuden förnyas efter ikraftträdandet.

På sådana ansökningar om finansiering för export- och fartygskrediter som blivit anhängiga före ikraftträdandet av lagen tillämpas bestämmelserna i denna lag.

Projekt som godkänts för finansiering inom ramen för det refinansieringssystem som

gällde under 2009—2011 kan finansieras med medel som anskaffats enligt 4 § i denna lag, om de fullmakter som reserverats för bolagets refinansieringsverksamhet i statsbudgetarna för 2009—2011 är otillräckliga för att finansiera projekten i fråga.

2.

Lag**om ändring av lagen om bolaget Finlands Exportkredit Ab**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om bolaget Finlands Exportkredit Ab (1136/1996) 1 § 1 mom., 2 §, 4 § 2 mom. och 6 §, sådana de lyder, 1 § 1 mom. i lag 947/2005, 2 § och 4 § 2 mom. i lag 1041/2010 och 6 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1041/2010, som följer:

1 §

Verksamhetsområde och uppgifter

Syftet med Finlands Exportkredit Ab, nedan bolaget, är att främja Finlands ekonomiska utveckling genom att finansiera export och inhemska fartygsleveranser.

bolagets eget kapital, samt med räntestöd, förvaltningsarvoden och underskottsersättningar som staten betalar i enlighet med lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (/).

6 §

Tystnadsplikt

På de personer som är i bolagets tjänst samt på medlemmarna och suppleanterna i bolagets organ tillämpas vad som i 141 § i kreditinstitutslagen (121/2007) föreskrivs om tystnadsplikt.

En medlem och suppleant i bolagets organ samt den som är anställd av bolaget har, oberoende av vad som föreskrivs i 1 mom., rätt att ge arbets- och näringsministeriet och Statskontoret uppgifter som han eller hon har fått om en kunds eller någon annan persons ekonomiska ställning eller enskilda förhållanden, om uppgifterna behövs för samordningen av den offentliga finansieringen, för utbetalningen av räntestöd, räntegottgörelse, underskottsersättning eller förvaltningsarvode, för handläggningen av export- och fartygskrediter, för genomförande av skyddsåtgärder eller av något annat motsvarande skäl.

2 §

Utlämnande av uppgifter

Bolaget ska ge arbets- och näringsministeriet de uppgifter som ministeriet ber om och som behövs vid behandlingen av de offentligt understödda finansieringsuppdrag som anförtrots bolaget, samt andra utredningar och uppgifter som hör till bolagets verksamhetsområde. Bolaget ska dessutom ge Statskontoret de uppgifter och utredningar som behövs för utbetalningen av räntestödet eller räntegottgörelsen samt för genomförandet av skyddsåtgärder.

4 §

Ekonomiska verksamhetsprinciper

De kostnader som bolagets verksamhet medför täcks med den avkastning som bolaget får av sina kunder och avkastningen av

Denna lag träder i kraft den 201.

3.

Lag**om ändring lagen om statens specialfinansieringsbolag**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998) 3 § 1 och 4 mom. och 8 a §, av dem 8 a § sådan den lyder i lag 1141/2008, samt fogas till lagen en ny 8 b §, som följer:

3 §

Förvaltning

Bolaget hör till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde.

På bolaget tillämpas inte kreditinstitutslagen (121/2007).

8 a §

Borgen för bolagets lån

Statsrådet har rätt att utan krav på motsäkerheter men annars på de villkor det bestämmer ställa statlig proprieborgen som säkerhet för inhemska och utländska lån som bolaget upptar och andra skuldförbindelser för egna och Finlands Exportkredit Ab:s behov, för ränteväxlings- och valutaväxlingsavtal som anknyter till lånen, för andra motsvarande skyddsarrangemang samt för att de räntor och andra villkor som överenskommits i avtalen ska uppfyllas.

Statsrådet har rätt att utan krav på motsäkerheter ställa proprieborgen också för låneprogram. Med låneprogram avses ett ramavtal enligt vilket bolaget upptar flera lån upp till det maximibelopp som fastställs i pro-

grammet. Finansministeriet eller på dess förordnande Statskontoret kan genom sitt beslut bestämma att borgen ska gälla ett enskilt lån som bolaget tagit upp i enlighet med ett låneprogram.

Bolaget får samtidigt för lån och låneprogram med statlig borgen ha utestående lånekapital till ett motvärde i euro av högst 5,0 miljarder euro. Dessutom får bolaget ha räntor som räknas på kapitalet av lån med statlig borgen som bolaget upptagit och, som skydd mot risker, ett behövligt antal ränteväxlings- och valutaväxlingsavtal som anknyter till lånen och andra motsvarande skyddsarrangemang.

Motvärdet av lån enligt 1 mom. i andra valutor än euro och motvärdet av lån som ingår i låneprogram enligt 2 mom. i andra valutor än euro beräknas enligt den gällande kurs på euron som Europeiska centralbanken publicerar för den dag lånet i fråga emitteras.

8 b §

Beviljande av lån till bolaget

Om det finns sådana störningar i verksamheten på finansmarknaden att bolaget inte via kapitalmarknaden kan skaffa sådana lån och låneprogram som avses i 8 a § på skälga

villkor, kan bolaget inom ramen för anslagen i statsbudgeten mot gängse ränta beviljas kortfristigt lån för högst 12 månader upp till ett belopp av högst 500 miljoner euro. Lånen beviljas utan krav på säkerheter.

Denna lag träder i kraft den 201.

Helsingfors den 11 november 2011

Republikens President

TARJA HALONEN

Europa- och utrikeshandelsminister *Alexander Stubb*

2.

Lag**om ändring av lagen om bolaget Finlands Exportkredit Ab**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bolaget Finlands Exportkredit Ab (1136/1996) 1 § 1 mom., 2 §, 4 § 2 mom. och 6 §, sådana de lyder, 1 § 1 mom. i lag 947/2005, 2 § och 4 § 2 mom. i lag 1041/2010 och 6 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1041/2010, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

1§

Verksamhetsområde och uppgifter

Syftet med Finlands Exportkredit Ab, nedan bolaget, är att främja och utveckla finansieringen av export från Finland samt fartygsleveranser.

1§

Verksamhetsområde och uppgifter

Syftet med Finlands Exportkredit Ab, nedan bolaget, är att främja *Finlands ekonomiska utveckling genom att finansiera export och inhemska fartygsleveranser.*

2 §

Utlämnande av uppgifter

Bolaget ska ge arbets- och näringsministeriet de uppgifter som ministeriet ber om och som behövs vid behandlingen av de ansökningar om utjämning av räntan och om räntestöd som avses i lagarna om utjämning av räntan för offentligt understödda exportkrediter och om beviljande av räntestöd samt andra utredningar och uppgifter som hör till bolagets verksamhetsområde. Bolaget ska också ge Statskontoret de uppgifter och utredningar som behövs för utbetalningen av räntestödet eller räntegottgörelsen.

2 §

Utlämnande av uppgifter

Bolaget ska ge arbets- och näringsministeriet de uppgifter som ministeriet ber om och som behövs vid behandlingen *av de offentligt understödda finansieringsuppdrag som anförtrots bolaget, samt andra utredningar och uppgifter som hör till bolagets verksamhetsområde.* Bolaget ska *dessutom* ge Statskontoret de uppgifter och utredningar som behövs för utbetalningen av räntestödet eller räntegottgörelsen *samt för genomförandet av skyddsåtgärder.*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Ekonomiska verksamhetsprinciper

De kostnader som bolagets verksamhet medför täcks med de avgifter som bolaget uppbär, avkastningen av bolagets eget kapital och med det förvaltningsarvode som staten betalar.

4 §

Ekonomiska verksamhetsprinciper

De kostnader som bolagets verksamhet medför täcks med *den avkastning som bolaget får av sina kunder och avkastningen av bolagets eget kapital, samt med räntestöd, förvaltningsarvoden och underskottsersättningar som staten betalar i enlighet med lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (/).*

6 §

Tystnadsplikt

På de personer som är i bolagets tjänst samt på medlemmarna och suppleanterna i bolagets organ tillämpas vad 94 § kreditinstitutslagen (1607/93) stadgar om tystnadsplikt.

En medlem och suppleant i bolagets organ samt den som är anställd av bolaget har, utan hinder av 1 mom., rätt att ge arbets- och näringsministeriet och Statskontoret uppgifter som han eller hon har fått om en kunds eller någon annan persons ekonomiska ställning eller enskilda förhållanden, om uppgifterna behövs för att den offentliga finansieringen ska kunna samordnas, räntestöd eller räntegottgörelse betalas ut eller av något annat motsvarande skäl

6 §

Tystnadsplikt

På de personer som är i bolagets tjänst samt på medlemmarna och suppleanterna i bolagets organ tillämpas vad *som i 141 § i kreditinstitutslagen (121/2007) föreskrivs* om tystnadsplikt.

En medlem och suppleant i bolagets organ samt den som är anställd av bolaget har, *oberoende av vad som föreskrivs i 1 mom.*, rätt att ge arbets- och näringsministeriet och Statskontoret uppgifter som han eller hon har fått om en kunds eller någon annan persons ekonomiska ställning eller enskilda förhållanden, om uppgifterna behövs för samordningen av den offentliga finansieringen, för utbetalningen av räntestöd, räntegottgörelse, *underskottsersättning eller förvaltningsarvode, för handläggningen av export- och fartygskrediter, för genomförande av skyddsåtgärder* eller av något annat motsvarande skäl.

Denna lag träder i kraft den 201.

3.

Lag**om ändring lagen om statens specialfinansieringsbolag**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998) 3 § 1 och 4 mom. och 8 a §, av dem 8 a § sådan den lyder i lag 1141/2008, samt fogas till lagen en ny 8 b §, som följer:

Gällande lydelse

3 §

Förvaltning

Bolaget hör till handels- och industriministeriets förvaltningsområde.

På bolaget tillämpas inte kreditinstitutslagen (1607/1993).

8 a §

Borgen för bolagets lån

Statsrådet har rätt att utan krav på motsäkerheter men annars på de villkor det bestämmer ställa statlig proprieborgen som säkerhet för inhemska och utländska lån som bolaget upptar för egna och Finlands Exportkredit Ab:s behov samt för ränte- och valutaväxlingsavtal som anknyter till lånen och för att låne- och avtalsvillkoren uppfylls. I detta syfte får det utestående lånekapitalet och det nominella beloppet av ränte- och valutaväxlingsavtalen samtidigt uppgå till sammanlagt högst 3,1 miljarder euro. Motvärdet av andra lån än lån i euro beräknas enligt den gällande kurs på euron som Europeiska centralbanken publicerar vid den tidpunkt när borgen ställs.

Föreslagen lydelse

3 §

Förvaltning

Bolaget hör till *arbets- och näringsministeriets* förvaltningsområde.

På bolaget tillämpas inte kreditinstitutslagen (121/2007).

8 a §

Borgen för bolagets lån

Statsrådet har rätt att utan krav på motsäkerheter men annars på de villkor det bestämmer ställa statlig proprieborgen som säkerhet för inhemska och utländska lån som bolaget upptar och andra skuldförbindelser för egna och Finlands Exportkredit Ab:s behov, för ränteväxlings- och valutaväxlingsavtal som anknyter till lånen, för andra motsvarande skyddsarrangemang samt för att de räntor och andra villkor som överenskommit i avtalen ska uppfyllas.

Statsrådet har rätt att utan krav på motsäkerheter ställa proprieborgen också för låneprogram. Med låneprogram avses ett ramavtal enligt vilket bolaget upptar flera lån upp till det maximibelopp som fastställs i programmet. Finansministeriet eller på dess förordnande Statskontoret kan genom sitt beslut bestämma att borgen ska gälla ett enskilt lån som bolaget tagit upp i enlighet med ett låneprogram.

Bolaget får samtidigt för lån och lånepro-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

gram med statlig borgen ha utestående lånekapital till ett motvärde i euro av högst 5,0 miljarder euro. Dessutom får bolaget ha räntor som räknas på kapitalet av lån med statlig borgen som bolaget upptagit och, som skydd mot risker, ett behövt antal ränteväxlings- och valutaväxlingsavtal som anknyter till lånen och andra motsvarande skyddsarrangemang.

Motvärdet av lån enligt 1 mom. i andra valutor än euro och motvärdet av lån som ingår i låneprogram enligt 2 mom. i andra valutor än euro beräknas enligt den gällande kurs på euron som Europeiska centralbanken publicerar för den dag lånet i fråga emitteras.

8 b §

Beviljande av lån till bolaget

Om det finns sådana störningar i verksamheten på finansmarknaden att bolaget inte via kapitalmarknaden kan skaffa sådana lån och låneprogram som avses i 8 a § på skäliga villkor, kan bolaget inom ramen för anslagen i statsbudgeten mot gängse ränta beviljas kortfristigt lån för högst 12 månader upp till ett belopp av högst 500 miljoner euro. Lånen beviljas utan krav på säkerheter.

Denna lag träder i kraft den 201.